

Dr. Udvardy Józsefet a Kalocsai Érseki Hatóság 1957 szeptember 27-én nevezte ki Jánoshalmára plébánosnak. Az újonnan kinevezett plébános 1957. október 1-jén érkezett meg. A bútorait szállító teherautó este 9 órakor állt meg a plébánia előtt. A plébánia hivatalos átvétele okt. 3-án történt meg Molnár G. Pál borotai plébános úr, helyettes esperes jelenlétében. Káplánok voltak ebben az időben Bene László, Dr. Tamás Péter, Dr. Csanád Béla.

Dr. Udvardy József plébános Bácsalmáson született 1911. február 16-án. Itt végzett el négy elemi, az I. és II. gimnáziumot magántanulóként, a III. és IV. gimnáziumot pedig mint a bajai ciszterci rendi gimnázium nyilvános tanulója végezte. A V.-VIII. osztályokat mint az Érseki Kiszeminárium a kalocsai Jézus -társasági atyák gimnáziumának növendéke végezte. 1929-ben érettségizett. 1929/30-as tanévben a Kalocsai Hittudományi Főiskola hallgatója volt. 1930-ban ősszel Gróf Zichy Gyula kalocsai érsek Rómába küldte a Collegium Germanicum Hungaricum-ba. Mint ennek az ősi intézetnek a növendéke a római Universitas Gregorianumán hallgatott előbb filozófiát, majd teológiát 5 évig. Filozófiából megszerezte a licentiatusi akadémiai fokozatot, teológiából pedig a doktorátust. Tanulmányait 1938 nyarán fejezte be, de már előbb, 1936-ban pappá szentelték. 1938-ban Kúnbajára helyezte káplánnak Zichy Gyula érsek, 1939-ben Bajára a kiscsávolyi plébániára, 1940-ben pedig Kalocsára a főszékesegyházi plébániára. 1941 április 10-én behívták tábori lelkésznek, májusban szerelt le. 1941-ben az érsek kinevezte teológiai tanárnak a Kalocsai Hittudományi Főiskolára az egyháztörténelem, homiletika és kateketika előadására, de a tanítást nem kezdhette meg, mert szeptemberben újra behívták tábori lelkésznek. Október 8-án vonult ki a keleti hadszíntérre. 1942 februárjának végén szerelt le és megkezdte a tanítást, továbbá a prefektusi előjárói hivatalt is viselte 1948-ig. A kalocsai teológiai főiskolát 1951-ben az állam bezáratta. A növendékek a szegedi teológiára kerültek. Oda került Dr. Udvardy József is, és ott a dogmatikát tanította 1957-ig, amikor is Jánoshalmára került plébánosnak. A kinevező okiratot Sztrilich Károly érseki irodaigazgató személyesen hozta el és adta át.

Az ünnepélyes beiktatást a templomban Dr. Kujáni Ferenc érseki Helynök végezte. A Veni Creator eléneklése után kezdődött a szentmise 10 órakor. Átadták a plébánosi hatalmat jelképező szent tárgyakat, miután a plébános elmondta beköszöntő, üdvözlő beszédét. Ezután az egyházközség üdvözölte az új lelkipásztort, végül a gyerekek köszöntötték. Eljött a beiktatásra Szegedről Dr. Várkonyi Imre rektor, Némedi Kovács Vince vicerektor, Dr. Paskai László és Vág Imre teológiai tanárok. Az ebédre hivatalosak voltak az egyházközségi képviselők is.

Nagy segítségére voltak az új plébánosnak a háztartás elindításában a hívek adományai, természetben sok élelmiszert és gyümölcsöt hoztak.

Ebben az időben még sok gyermek járt hittanra az iskolában. Azok számára akik nem voltak beíratva novemberben kezdtük meg a hittant tanítani a templomban.

Az adventi vasárnapi hajnali miséken itt adventi beszédsorozat szokott lenni, ezeket a plébános tartotta.

A templom világításához egy villanyóra volt csak, a nagy terhelés miatt gyakran kiütötte a biztosítékot az áram. 1957. december 20-ra felszereltem egy másik órát.

Bevezettem azt a szokást, hogy az éjféli mise előtt a kis Jézus szobrát a felállított Betlehembe vittük a főoltárról, miközben a nép énekelte: "Fel nagy örömmre, ma született..."

1957-ben és ezelőtt szokásban volt karcsonykor és újévkor az egyházközségi képviselők eljöttek a plébániára boldog ünnepeket kívánni.

1958

Személyi változás történt a plébánián. Áprilisban kinevezték Dr. Csanád Bélát teológus tanárnak Szegedre. Helyébe Dinnyés Gergelyt disponálta az Érseki Hatóság ide káplánnak Miskéről.

Május hó folyamán kijavíttattam a kápolna temetőben lévő keresztút stációit, mert már omladozóban voltak. A munkákat Bodrogi Miklós helybéli kőműves mester végezte. Május 25-én volt az elsőáldozás. 171-en járultak a szentségekhez. Ünnepségszerű reggeli a gyerekek számára a plébánia udvarán volt.

Június 26-án és 27-én voltak a hittanbeíratások. Normálisan mentek a dolgok. 607 gyereket írtak be.

Ebben az évben Mátraverebélyre is mentek zarándokok, vonaton, Dinnyés Gergely káplán vezette őket. Ugyancsak ebben az évben volt a lourdes-i megjelenésnek századik évfordulója. Ezért a bajai vodicei (Mária könnyei) búcsút különleges ünnepélyességgel rendezték meg. Grósz József érsek tartotta a főpapi misét. Jánoshalmáról kb. 50 személy zarándokolt el 25 lovaskocsin. Dinnyés Gergely káplán vezette a búcsúsokat.

A hittantanítás az általános iskolában szeptember 22-én kezdődött meg. Október 13-án hárompapos gyászmisét mondtunk az elhunyt XII. Pius pápáért.

Az év utolsó hónapjaiban megoldódott egy eddigi problémás dolog is. A 8 órás diákmiséken a gyerekeknek állniuk kellett az áldoztató rács előtt. Ez fárasztó volt. Ezért a helybeli asztalos Kisipari Termelőszövetkezettel csináltattam támla nélküli gyermekpadokat. Ezeket vasárnap a harangozó elhelyezi a padok és az áldoztató rács közé. Ezen ülnek a kisebb gyermekek, a nagyobbak pedig az első padoszakaszokban foglalnak helyet. Ezek a padok 1958 novemberében készültek el 3311 forintért.

A nagyharangot már évek óta nagyon nehéz volt húzni. Írtam Slezák Rafael harangöntőnek és szerelőnek, hogy jöjjön el és vizsgálja meg. December 13-án érkezett meg a segédje, aki alapos vizsgálat után megállapította, hogy a tartó korona el van törve, emiatt a harang ferdén áll - ez az oka, hogy nehéz húzni. Rajzot készített arról, hogyan kell kijavítani és azt ajánlotta, hogy helybeli lakatosokkal csináltassuk meg az ő rajzai és utasításai szerint. Magyar Mihály és Fischer Pál lakatos mesterek vállalták a munkát, de a nagy hideg miatt a következő évre halasztották.

A gyóntatószékekben eddig pokróccal és lábzsákkal védekeztek a hideg ellen. December 17-re készíttettem Lukács Emil villanszerelővel megfelelő villanymelegítőket a gyóntatószékekbe.

adventben háromnapos lelkigyakorlat volt az ifjúság részére. december 11,12,13 a lányok számára, december 18,19,20 a fiúk számára. Lányok 110-en, a fiúk 50-en voltak.

Karácsony alkalmával elég sok gyónó szokott lenni. Ezért meghívtam Kalocsáról Dr. Gyetvai Péter generalist a gyóntatásban kiségiteni. December 23-án érkezett meg és a vacsora alkalmával előbb felolvasta, majd átadta az érsek úrnak amaz okmányát, mellyel Dr. Udvardy József esperes plébánost a Szent Margitról elnevezett garábi címzetes apátságra kinevezte.

Még 1956-ban a kormány olyan rendelkezést bocsátott közzé, mely nemcsak megengedte, hanem szinte szorgalmazta az abortust. Az állam a legmesszemenőbb segítséget nyújtotta az abortushoz, kiindulva abból a megfontolásból, hogy annál magasabb az életszínvonal, minél kevesebb az ember. Ez a tendencia meghozta a "gyümölcsseit": 1957-ben még 235 gyermek született Jánoshalmán, 1958-ban már csak 186!

1961

Februárban a hó vége felé már jó idő volt. Ekkor javították ki a kertnek a deszkakerítését. Szili Dávid gondnok végezte a munkát, a hiányzó vagy elpusztult deszkákat pótolták a temetőben kitermelt fákból készült deszkákkal. A tavasz beálltával ültettem kb. 20 db nemesített őszibarackfát a kert különböző részein. Eddig csak egy direkt termő fa volt.

Apr. 14-én szereztem be a templom részére 2db violaszínű dalmatikát. A budapesti Solidaritas cég készítette 2100 Ft-ért. Ebbe az évbe esett Grösz érsek úrnak az aranymiséje. A főegyházmegye gyermeki ragaszkodással készült a jubileumra. Itt Jánoshalmán május 7-én kezdtük gyűjteni a felajánlásokat, erre az alkalomra egy perselyt alakítottunk ki a templomban. Ebbe tették be azt a cédulákat, melyre rá volt írva, ki milyen és mennyi jócselekedetet ajánl fel a főpásztorért. Sokan nem csak ezt írták rá, hanem leveleket írtak, melyekben egyszerűen, de éppen ezért annál meghatóbban nyilatkozott meg a gyermeki ragaszkodás a főpásztorhoz. Ezeket összeszedve felküldtük az érsek úrnak. Ugyanekkor készítettünk fényképfelvételt a plébániáról, templomról és a kápolnákról és a kerület papságáról. Az érsek úr ezüstmiséjére nemcsak az apátlébános ment fel, hanem Kecskés Ferenc világi elnök, továbbá Dági Lajos, aki a székesegyházban köszöntötte az érsek urat az aranymise után tartott ünnepélyen.

Az elsőáldozás május 21-én volt. 150 gyerek járult ez alkalommal az Úr asztalához. A hajósi búcsú ugyanerre a napra esett. Innen a búcsúsok gyalog indultak. Ez volt az utolsó gyalogos búcsújárás Hajósra. A kalocsai Jézus Szíve búcsú június 11-re esett, ahová a búcsúsokat az apátlébános vezette. Kocsikon mentek. Az apátlébános prédikált a székesegyházban és a körmenetet is ő vezette.

Június 23-24-én voltak a hittanbeíratások. A törvénytelen ségek ez alkalommal is folytatódtak. A terror és megtévesztés eszközeit használták fel most is. Fenyegették a szülőket, hogy elbocsátják őket az állásukból. Egy asszony beíratta a lányát hittanra; telefonáltak a munkahelyére: mire odaért azzal fogadták: vagy visszamegy és kiírattja a lányát, vagy kiadják a munkakönyvét. Azzal is fenyegetőztek a pedagógusok, hogy aki beírattja a gyermekét, annak nem tanulhat tovább a gyermeke. Azt a hazugságot is felhozták, hogy kevés gyerek van beírattva, ezért a kevésért úgysem jön ki a pap tanítani. Július folyamán Vlasits István pécsi toronybádogos javította a templom tornyait, a huszártornyot be is festette. Ugyanebben az időben épült az ún. garázs a fészker mellett. Társadalmi munkával készült: a papság és a kántor építette, de besegített Ruskó Kálmán kőműves, továbbá Mészáros István ácsmester.

Július 18-án szentelte fel az érsek úr a mélykúti Szent Erzsébet templomot. Sokan mentek át Jánoshalmáról az apátplébános vezetésével erre az ünnepre, melyen a hívek köszöntötték az érsek urat; aki láthatóan kifáradt a hosszú szertartás alatt. Nagy hőség volt.

Augusztusban elhelyezték Jánoshalmáról Marton Tivadar hitoktatót Soltvadkertre, helyébe Dr. Kerekes János jött ide hitoktatónak Bajáról.

Szeptember 6-7-én vendégek voltak itt. Dr. Takács József kisházi (egri egyházmegye) plébános; Dr. Lancz Kálmán egri teológiai tanár (váci egyházmegyei); Dr. Vajda József zebegényi plébános (esztergomi egyházmegye); Dr. Balog József nagykanizsai (veszprémi egyházmegye) lelkész. Ők abból az alkalomból jöttek ide, hogy mint a római Collegium Germanicum Hungaricum növendéktársaim, együtt ünnepeljük meg a 25. papszentelési évfordulót, mely 1936. okt. 25-én volt Rómában. Csatlakozott hozzánk Dr. Erdős Mátyás epöli plébános (esztergomi egyházmegye), akit egy évvel korábban szenteltek, de neki nem lévén növendéktársa, hozzánk csatlakozott. Szeptember 6-án estére mindenki megérkezett. Este Dr. Erdős adta az elmélkedési pontokat. Szept. 7-én 7 órakor én miséztem, a négy osztálytárs 8 órakor egyszerre misézett a főoltárnál és a három mellékoltárnál. Szept. 7-ét azért választottuk az összejövetelre, mert erre a napra esik boldog Körösi Márk germanikus vértanú napja.

Október 3-án mély gyász borult a kalocsai főegyházmegyére és az egész egyházra. Grósz József érsek hirtelen meghalt. Ezen a napon Kecskeméten gyűlés volt a papság részére, melyet a Hazafias Népfrent szokott rendezni. Én a hajnali vonattal mentem és ott miséztem a nagytemplomban. Mise után a templomban mondtam a breváriumot. Kb. 3/4 9 lehetett, bejött a templomba Dr. Szilléry László kecskeméti belvárosi hitoktató, idegesen tekintgetett a templomban, mintha valakit keresne. Meglátott engem, hozzám jött és ezt mondta: "meghalt Grósz érsek úr, most jött a távirat Kalocsáról. Kujáni helynököt keresem, kérik azonnal, hogy induljon vissza Kalocsára." Tudniillik ő is a gyűlésre indult. Közöttem Szillé-ryvel, hogy még nincs itt, nemsokára meg fog érkezni autóbusszal. Szilléryvel kimentünk az autóbusz megállóhoz, mely akkor még a templom előtti téren volt. Nem sokáig kellett várni, megérkezett Kujáni, több kalocsai pappal. Közöltük vele a megdöbbenő hírt. Azonnal taxit rendelt, amíg az megjött a plébánián beszélgettünk. Én is visszajöttem Kalocsára vele együtt.

Az elhunyt főpásztor hálószobájába mentünk, ahol az ágyban feküdt a halott. Arcán több helyen elég nagy véraláfutás helyeket lehetett látni, ami onnan származott, hogy az arcára esett, amikor szívrohamot kapott. Egyik szerzetesnővér, aki a takarítónője volt, elmondta a halál lefolyását. - A szokott időben mondta a reggeli szentmiséjét a magánkápolnában. Úrfelmutatás felé rosszul lett. Kühner János udvari káplán ministrált neki. Láta, hogy mindig rosszabbul lesz az érsek úr, arcát kiverte a verejték. Szólt neki, hogy talán abbahagyná a misét, de ő be akarta fejezni és minden erejét összeszedve folytatta a szent cselekményt. Csak a misevégi Leó-imát* hagyta el. Közben intézkedtek, hogy jöjjön az orvos. Az érsek úr a mise végén erőltetve elindult a hálószobájába, hogy lefeküdjék. Mikor levetette a felsőruhát az ágy előtt arcra esett. Nemsokára megérkezett az orvos, de már csak a halál beálltát állapította meg. A temetésén jelen voltam. Itt Jánoshal-mán okt. 8-án mondtunk érte 3 papság gyászmisét.

Október 29-re terveztük az ezüstmisés emlékűnnepet. Tekintve a mély gyászt, egyszerű keretek között, családiasan akartam megünnepelni a hívekkel együtt ezt a napot. Külön szónokot sem hívtam, hanem az egyik segédlelkész mondta volna a nagymisén a szentbeszédet. De előtte való szerdán szólt a telefon: Sztrilich Károly irodaigazgató beszélt Kalocsáról. "Ki lesz az ünnepi misés szónok?" - kérdezte. -A soros káplán - feleltem.

"A káptalani helynök, Várkonyi Imre fog jönni és ő fog beszélni." - közölte. Tényleg, reggel megérkezett Némedi Kovács Vince kanonok kíséretében. A szentmise után ünnepség volt. Magán a szentmisén Ipolyi László és Csanád Béla asszisztált. Az ünnepségen átnyújtották azokat a lelki ajándékokat, melyeket erre az alkalomra ajánlottak fel a hívek. Adtak egy szép fehér miseruhát és két stólát. Egy helyi poeta pedig a következő verset szerzette.

Krisztusban szeretett jó lelkipásztorunk!
Lelki atyánk, kedves apátplébánosunk!
Nagy ünnepük van a jánoshalmiaknak,
Ritkán virrad miránk ilyen áldott szép nap.

Huszonöt év múlt el papi életéből,
Huszonöt esztendő az első misétől.
Mikor Apáturunk Róma szentelt földjén,
Szent Ignác oltárán áldozati tömjént
Először gyújtott meg Krisztus papjaképpen,
Szívét is rátette a parázsra szépen.

Valamikor régen Tóbiás ezt tette:

Minden éjjel a hal darabkáját vette,
S rátette parázsra, hogy a gonosz lélek
Távozzon a háztól s jöjjön a Szentlélek.
Így tesz Jánoshalmán jó lelkipásztorunk,
Papi szíve virraszt, mikor szunnyadozunk.

Hogyan köszönjük meg ezen a szent napon,
Vele krisztus Királyt áldó vasárnapon,
Mindazt amit tőle, általa és benne
Isten adott nekünk. Méltó bér mi lenne?

Összeszedtük szívünk minden szép virágát,
Örömét és búját, gyöngyét, keresztfáját.
Rajta minden dalunk, minden áldozatunk,
Mikkel kérjük Istent, s mikkel hálát adunk.
Fogadja el és e lelki csokorban
Mint mi a megszentelt kenyérben és borban,
Lássa meg az Isten - akit arra kérünk
jó lelki atyánkat tartsa meg minékünk!

Áldott legyen Isten! Éljen Krisztus Király!
Jánoshalma népe egy lélekből kiált:
Nem vagyunk mi árvák, van jóságos atyánk.
Áldott legyen Isten! Éljen Krisztus Király!

Ennek a versnek a keretében adták át a felajánlott jó cselekedeteket.

1962

Január 5-én Varga Somogyi Imrét Rémmre helyezték, mert a füle miatt betegeskedett és ezért kapott könnyebb helyet. Ide Katona Lajos került káplánnak Akasztóról.

Az elsőáldozás május 6-án volt, 174 gyerek járult az Úr asztalához. Bevezettem ebben az évben, hogy az elsőáldozók májusban és júniusban, amíg az iskolaév tart, minden szombaton a tanítás után meggyóznak és vasárnap megáldoznak. Bevezettem ugyanekkor azt is, hogy az elsőáldozás korábban legyen, április végén, vagy május elején. Ez azért történt, hogy utána legyen még elégséges idő arra, hogy a szentségekhez járuljanak. Bevezettem azt is, hogy az első-áldozás utáni ünnepség ne a plébánia udvarán legyen, hanem mindjárt a mise után a templomban. A szavalók, a szereplők az oltár előtt állnak és mikrofonba beszélnek, így mindenki hallja. Amikor az udvaron volt az ünnepség, nem volt csend és nem lehetett jól érteni az előadókat.

Ebben az évben május havában a Nepomuki Szent János szobrát és a fölébe épített confessiót áthelyezték a régi helyéről a templom szentélye mögötti füves térre. Ez a szobor azelőtt a parknak a keleti részén állt, körülbelül ott, ahol a szökőkutak vannak. A munkálatokat a községi tanács végeztette, az egyháznak nem került semmibe. Pontosan lemérték a régi kápolnát, le is fényképezték és pontosan ugyanúgy építették fel az újat.

Május 26-án szereztem be a templom részére zöld színű dalmatikákat 2250 Ft áron.

A Téglagyár utca és a Fürdő utca sarkán lévő fakeresztet a szélvihar kidöntötte, mert már elég korhadt volt. Az egyházközség újat készíttetett helyébe, melynek a felszentelése június 17-én volt. A környékeliek sokan összejöttek a szentelésre, melyet Katona Lajos káplán végzett. Egy hét múlva pedig június 24-én a Terézhalmi úton, az erdő végén álló és megújított fakeresztet szentelte fel az apátplébános.

A templom oltárképeit már nagyon befödte a szenny, ezért megállapodtam Szombath Béla budapesti festőművésszel a letisztításuk ügyében. A főoltárt be kellett állványozni, amit a helybeli KTSZ végzett el. A mellékoltárok képeit levettük, áthoztuk a plébániára és itt végezte el a restaurálást és tisztítást. Június 25-én fogott hozzá a munkához, mely kb. három hétig tartott és 3824Ft-ba került.

A hittanbeíratás június 26-án és 27-én volt. A beíró nevelők részéről megújultak a szokásos törvénytelen ségek. Fenyegették a szülőket, hogy kidobják őket az állásukból, ha beíratják a gyereket hittanra. Azzal is fenyegetőztek, hogy lerontják a gyerek jegyét. Az erőszak, félrevezetés eszközeit használták. Ezért személyesen mentem el Kecskemétre, elmondtam a panaszuakat az egyházügyi előadónak, aki azt ígérte, hogy egy héten belül eljön Jánoshamára és kivizsgálja az ügyet. Ez ugyan nem történt meg, de talán ennek a közbelépésnek mégis az lett a következménye, hogy a megyei szervek is fölfigyeltek az itteni helyzetre.

Július folyamán történt, hogy a szentélyben neon csöveket helyeztünk el a főoltár megvilágítására.

1962-ben tavasszal lett volna esedékes a bérmálás, minthogy az érsek úr tavaly ősszel meghalt, ezért elmaradt. Közben nyáron a római szentszék olyan indultumot adott ki Magyarországra nézve, hogy a presbiterek közül bérmálhatnak mindazok, akik „nomine ordinarii veniunt” valamint az esperesek is a saját kerületükben. Ennek alapján a káptalani helynök október 28-ra tűzte ki a bérmálás időpontját Jánoshalmán. Augusztus 22-én kezdtük összeírni a bérmálkozókat.

Szeptemberben Cserhádi Gergely megbetegedett. A kiskunhalasi kórházba utalták be májgyulladás gyanújával. Nagyon hiányzott a bérmálási előkészületek miatt. Az oktatást a bérmálandók részére okt. 3-án kezdtük.

Okt. 25-én vettünk egy kerékpárt a plébánia részére.

A bérmálás október 28-án volt. Az idő gyönyörű, őszi napsütéses volt. 9 órakor érkezett a káptalani helynök gépkocsin. Cserhádi Gergely miután megoperálták, november végén hazajött a kórházból.

Adventben tartottunk lelkigyakorlatot az ifjúság számára, amin elég kevesen vettek részt.

1963

Nagyon hideg tél volt és sokáig tartott. A fűtőanyag beszerzés körül gondok voltak. A nagy mennyiségű leesett hó miatt olvadáskor sok víz volt az udvaron. Talán ez okozta, hogy a kertben lévő emésztő gödör összeomlott, újat kellett csináltatni.

Február 24 -re esett farsang vasárnap. Visszaállítottam azt a régebbi szokást, mely szerint a farsang három napjában csak délután 3-ig tart a szentségimádás. Az utóbbi időben ezzel szemben azt vezették be, hogy este 6 óráig kint volt az Oltáriszentség. Így vettem én is át, de nézetem szerint helyesebb, ha délután 3-kor már befejeződik a szentségimádás.

Ebben az évben tavasszal ültettünk az udvar fészer melletti területére karós szőlőt. A teleknek ez a része eddig szinte haszontalan volt, mindössze néhány gyümölcsfa sínylődött benne. Most kétféle szőlő is került bele, rajnai rizling és piros szlanka. A karókat a temetőből kitermelt akácfaiból készítettük.

Május ötödikén volt az elsőáldozás. Az elsőáldozók az iskolai év végéig minden szombaton meggyóntak és vasárnap megáldoztak.

Június 17-én szereztünk be egy fekete palástot a Kalocsai főegyházmegyei varrodából 1550Ft-ért.

Június 18-án végezte Dr. Pintér László baja-kiscsávolyi plébános, megbízott főesperes a hivatalos látogatást.

Hittanbeiratás június 19-20-án volt. A szokásos erőszakoskodások megismétlődtek. Eddig kiírtuk a plébániai iroda ablakába a hittanbeiratás idejét, most az I. számú (volt leány) általános iskola igazgatója panaszt tett a tanácselnöknel. A tanácselnök telefonon közölte velem, hogy a hirdetést be kell venni, és idézte a törvény azon paragrafusát, hogy csak az államilag engedélyezett szabványok szerint engedélyezett a hirdetés.

Én erre azt válaszoltam, hogy Ha valaki kiírja a háza ablakába, hogy „krumpli van eladó” az nem ütközik törvénybe? Az a kiírás sem állami szabványok szerint való.

„Az más” - felelte a tanácselnök.

A békesség kedvéért levettük a hirdetést az ablakból.

A tanárok közül már többen a folyosón fogadták a szülőket és agitálták őket, hogy ne írassák be a gyerekeiket hittanra. Ezt magam is láttam amikor átmentem az iskolába, mert több gyereket egyszerűen nem akartak beírni. A szülők eljöttek hozzám panaszra, s én visszakísértem őket az iskolába. Követeltem, hogy írják be őket, ami ezek után meg is történt.

De nem volt még vége a megaláztatásoknak, mert sértegették a hittanra járókat, hogy az osztály szegyenei ők. Mások a szülőket fenyegették, hogy kidobják majd őket az állásukból.

Észrevettem, hogy más években a hittanra beírtak névsorából egyszerűen kihagytak egyeseket. Ezért ki hirdettük, hogy aki a gyermekét hittanra beíratta, az jelentse a plébánián is, ne csak az iskolában. Ennek az lett a következménye, hogy tényleg emelkedett néhány tanulóval a hittanra beírtak létszáma. Ebben az évben a fiúiskolában 103, a leányiskolában 91.

Július folyamán Cserhádi Gergelyt elhelyezték innen Csátaljára, helyébe Mojzes Pétert helyezték ide, aki azonban nem foglalta el állomáshelyét, betegségére hivatkozva, hanem Budapestre költözött.

Július 28-án volt a templom búcsúja, ünnepi szónok Némedi Kovács Vince kalocsai kanonok plébános volt. Minthogy Dr. Mojzes Péter Jánoshalmára jönni vonakodott, helyébe az Érseki Hatóság Tóth Mihály nyugdíjas plébánost küldte kisegítőnek aug. 23-án.

A petőfiszállási búcsúra szept. 7-én indultak a hívek az apátplébános vezetésével, aki ott ünnepi főpapi misét mondott. Visszatéréskor óriási eső volt.

Ebben az évben már szilveszterkor kihirdettük, hogy az elsőáldozásra január 15-ig kell jelentkezni. Ezt azért vezettem be, hogy jobban tudomást szerezzenek róla a hívek, és a gyermekek is tovább járnak hittanra.

Kora tavasszal, márciusban megújítottuk a kertben a lugas szőlő tám-rendszerét, mert már teljesen rossz volt.

Az elsőáldozás ebben az évben április 26-án volt. Összesen 177-en járultak a szentáldozáshoz ebben az évben.

Előtte való éjszaka óriási szélvihar dúlt, mely ledöntötte a mélykúti országúton álló Jacsó féle keresztet.

Ebben az évben vezettük be a hálózati vizet a plébániára. Eddig egy hidrofór látta el az épületet vízzel. Ez a víz azonban amit az udvaron lévő kútból szivattyúzott fel, már nem volt iható, valamint nagyon kemény és meszes volt. Május 23-án kötötték be a vizet a ház előtt haladó vezetékből. Az utcától a kútig új csöveket fektettek, a kúttól kezdve a már meglévő csőhálózatot használták. A kertbe is kiveztük a vizet, ezenkívül a konyhában is készíttettem egy falikutat. A konyha előtt az udvaron egy gödröt ástak a lefolyó víz befogadására.

A II. vatikáni zsinat elrendelte, hogy a szentbeszéd, a liturgia szerves része legyen és ezért az evangélium után a mise közben mondandó. A nagymise kivételével már eddig is így volt Jánoshalmán. Csak ezen az egy misén tartottuk meg eddig a régi magyarországi szokást, mely szerint 10 órakor kezdődött a prédikáció, melyet karingben mondott a pap a szószékről. Ezután visszament a sekrestyébe, felvette a miseruhát, és fél 11-kor kezdte mondani illetőleg énekelni a nagymisét.

Május 24-én két ősi szokást szüntettünk meg egyidejűleg, az egyik az előbb említett, a másik pedig, hogy újhold vasárnapján szentséges mise volt eddig. Nem illett többé bele az új liturgikus rendelkezésekbe. Nem lett volna megfelelő prédikálni a szószékből, miközben az oltáriszentség ki van téve.

Június 14-én a Komáromi - féle keresztet, mely eddig a Dózsa György utca és a Rákóczi utca találkozásánál az úttest közepén állott, útépités miatt áthelyezték a Mattyasovszki- féle ház elé teljesen ingyen. Ugyancsak az útépités kapcsán az út szélesítése miatt, a halasi országúton, a községhez közel álló Fenyvesi-keresztet az útépitők néhány méterrel beljebb helyezték.

Június 19-én és 20-án voltak a hittanbeíratások. A szülőkkel akik megjelentek, hogy gyermekeiket beírassák, ebben az évben is törvénytelenül járt el néhány pedagógus. A beíratás első napján megjelent a plébánián Szakács Gyula egyházügyi főelőadó és Trebepó Sándor körzeti felügyelő. Kifogásolták, hogy a szülők nálunk is jelentik, miután az iskolában beíraták gyermekeiket hittanra. Kifejtettem, hogy ez nem ütközik a törvény előírásaiba.

A hittanra beírtak száma ebben az évben némileg emelkedett. Az I-es számú iskolában 112 a II-es számúban pedig 130.

Június 20-án elhelyezték mind a három káplánt. Katona Lajos Dávodra került, Kerekes János Akasztóra, Tóth Mihályt visszahelyezték nyugdíjas állományba. Jánoshalmára kerültek: András Tibor Dávodról, Dr Iván László Akasztóról, és visszahelyezték Cserháti Gergelyt.

Június 24-én ünnepelte vasmiséjét Horváth Gyula bezdáni plébános, aki 1908-1913-ig volt jánoshalmi káplán. A nép nagyon szerette, ő alapította a Keresztény Szocialista Kört. Az idősebbek közül még sokan ismerik. A plébánián felfektettünk egy üdvözlőt, hogy írják alá akik üdvözölni akarják, melyet aztán elküldtünk Bezdánba. Azok számára, akik aláírták ezt az üdvözlőt, emlékképet küldött válaszul a jubiláns.

Július 10-én szereztem be a fürdőszobai kellékeket a kápláni fürdőszobába: kádat, vízmelegítő kályhát.

Július folyamán általános javítást végeztem az orgonán. a munkákat Soltész István végezte.

Július 19-én este 6 órakor szenteltem meg a Doktortelegen (a Bajai út és a Zenta utca sarkán) lévő ún. Mészáros-féle keresztet. Már nagyon megrongálódott ez a kereszt, és az egyházközség megújította.

Szeptember 13-án kocsikon mentünk a vodicei búcsúra, ahol a nagymisét és az ünnepi beszédet mondtam.

Szeptember 15-én terjedt el a híre annak, hogy Hamvas Endre csanádi püspököt kinevezték kalocsai érseknek.

A plébánia emeleti folyosóján a padlózatot burkoló lapok már töredeztek. Okt. 14-én vettem új mozaiklapokat, amelyeket Ruskó Kálmán kőműves rakott le.

Október 28-án szentelték fel Budapesten a bazilikában a pápa által kinevezett négy új püspököt: Winkler, Cserháti, Bánk és Ijjas Józsefet. Jelen voltam én is a bazilikában. Az állam úgy akarta, hogy egy nagy demonstratív püspökszentelés legyen. A szertartás bensőséges jellege ezáltal teljesen elmosódott. Szinte állandóan villogtak a fényképészek villanásai, egy tucat fotóriporter állandóan ott sürgött-forgott a szentélyben. Nem volt senki aki konferálta volna a szentelést, és így a nép nem értett belőle semmit.

A szentelés után nagy ebéd volt a Gellért szállóban, amin a püspökökön kívül több egyházi ember is részt vett. Többek között Kujáni Ferenc kalocsai nagyprépost, Némedi Kovács Vince kalocsai kanonok plébános, Sztrilich károly keceli plébános, Mihályfi István kalocsa-külvárosi plébános. Mindannyian Mihályfi István gépkocsijával utaztak oda és vissza is.

Erre a napra, estére tüzték ki az új érsek székfoglalását és bevonulását. Ezért Mihályfi a három másik pappal együtt gyors iramban igyekeztek vissza Kalocsára. Kujáni Ferenc akarta köszönteni Hamvas érsek urat, ezért szerettek volna hazaérkezni még az érsek úr érkezése előtt. Dunavecse határában azonban borzalmas szerencsétlenség történt. 100km óránkénti sebességgel nekimentek egy, az út szélén álló teherautónak, este 6 óra felé. Mihályi, Sztrilich, Némedi - Kovács azonnal szörnyet halt, Kujáni még kb. 40 percet élt, de eszméletlen volt, majd ő is meghalt.

Kb. egy órával később utánuk jött az érsek Budapestről Kalocsára, hogy ünnepélyes bevonulását megtartsa. Négy pap holtteste és egy nagy vértócsa mellett haladt el. Milyen megdöbbenő ómen!

Mihályfit baján temették el, Sztrilichet, Némedi-Kovácsot okt. 31-én délelőtt Kalocsán, Kujánit pedig ugyanez nap délután Géderlakon. Mind a három temetésen jelen voltam. Kalocsán maradtam, mert másnap Mindenszentek ünnepén volt az új kalocsai érsek beiktatása. A jánoshalmi egyházközség képviseltette magát Kecskés Ferenc, Dági Lajos, Agócs Ferenc és Szabó István által.

Okt. 29-én lett készen a templom színes üvegablakainak javítása.

November 1-én áldotta meg Cserháti Gergely káplán a bajai temetőben lévő keresztet, melyet a hívek adományából megújítottunk.

Adventben háromnapos lelkigyakorlat volt, melyet Dr. Mojzes Ferenc csátaljai plébános tartott.

1965

Január hónap folyamán elrendeltem, hogy akik 1958 előtt váltottak sírhelyet, jelentkezzenek a plébánián a cédulájukkal együtt, hogy nyilvántartásba vegyük az előre kiváltott sírhelyeket. Ezekről nincs kimutatás és nyilvántartás. 1957 nov. 1-től kezdve felfektettem egy nyilvántartást az élők számára a kiváltott sírhelyekről.

Ápr. 11-én este fél ötkor Dr. Iván László hitoktató passiójátékot rendezett a templomban középiskolás fiatalokkal. A fiatalok a kóruson helyezkedtek el, a nép a szokásos keresztúti imákkal, énekekkel kapcsolódott be.

Ápr. 25-én volt az elsőáldozás, 153-an járultak először a szentségekhez.

Május 26-án volt a hajósi búcsú, a búcsúsokat az apátplébános vezette, és ott az ünnepi misét is ő mondta.

A hittanbeíratás június 18-19-én volt. Az iskolák rendkívüli terrort fejtettek ki, már az óvodások szüleivel megígértették, hogy nem íratják be a gyermekeiket első osztályban hittanra. A hittanra járókat pedig két pedagógus látogatta végig, hogy ne járjanak tovább, volt olyan hely, ahová kétszer is elmentek. Az igazgatónál tiltakoztam emiatt. A hittanra beírtak száma a fiúiskolában 149, a leányiskolában 126.

Május 18-án vettünk a kórus számára 10db PVC bevonatú széket, 1130 Ft-ba került. A toronyórában többféle hiba is volt. megállapodtunk Hanga József kalocsai órással a javítást illetően. Július 7-én szerelte le és vitte el a kalocsai műhelyébe.

Július 15-én szereztünk be a kisoráti kápolna részére egy sublótót a ruhák és a kegytárgyak részére 831Ft-ért.

A templom közepére a két padosor közé való futószőnyeg már egészen elhasználódott, újat kellett venni. Négy darabban vásároltuk meg a szőnyeget, amely az áldoztató ráctól a templom belső ajtójáig fedi be a padlózatot. 8645Ft-ba került.

Ebben az évben a Duna és főleg a Dunántúli folyók megáradása miatt gyűjtést rendeztünk a károsult népek megsegítésére július 18-án.

Jelenics Imre helybeli lakos a templomban lévő olajfestményekre rakódott por és szennyező réteget tisztította le július hónap folyamán.

Ebben a hónapban Pesitz József kélethalmi plébánost bűnügy gyanúja miatt letartóztatták, helyére András Tibort nevezte ki az Érseki Hatóság. A helyére aug. 3-án Utry Zoltán került. András Tibor azonban nem ment ki Kélethalmára, mert Pesitz hamarosan kiszabadult, így négy káplán volt szept. 6-ig Jánoshalmán, ekkor Utry Zoltánt elhelyezték Bácsalmásra.

Ez év szeptemberében már nem nyílt meg a hergevicai tanyai iskola. A felső tagozatot már egy évvel korábban megszüntették, az alsó tagozatot pedig most. Mi azért kijártunk misézni a kápolnába. Az iskolaépületet a Jókai Tsz raktárnak használta.

Szept. 5-én lett készen a Pusenszki-dűlőben lévő Horváth-féle kereszt felújítási munkálata. Ugyanakkor csináltatta meg a jánoshalmi egyházközség a kélesi út végén lévő, a kecskési lelkészséghez tartozó keresztet a Szili tanya mellett.

Ebben az évben eddig még soha nem tapasztalt rekordtermés volt a kerti szőlőben és lugason, kb. 12q szőlő termett.

November 16-án este 11 óra felé Faddi Ágnes iskolanővér, a templom sekrestyése hirtelen meghalt, szívembólia volt a halál oka. Este még kézimunkázott, s amikor le akart feküdni, hirtelen a szívéhez kapott. Az ott lévő nővérek a segítségére siettek, de a kezük között meghalt. Dr. Iván László adta fel neki az utolsó kenetet.

November 24-én szerelték vissza a kijavított toronyórát. A munka díja 7650Ft volt, melynek a felét a tanács fizette.

Az ambóra is beszereztem a még hiányzó takarót.

Adventben háromnapos lelkigyakorlat volt, napi két beszéddel, melyeket Széll János Mélykút-szenterzsébeti plébános mondott.

1966

Február vége felé a templom körül lévő előregedett nyárfákat kivágtuk. Helyükbe akácfákat ültettünk. A kitermelt fák törzséből deszkát készítettünk egyházi célokra.

Az elsőáldozás május 8-án volt, 150 volt az elsőáldozók száma.

A hajósi búcsú május 15-én volt. A búcsúsokat az apátplébános vezette, aki ott ünnepi szentmisét és prédikációt mondott.

A hittanbeíratás június 22-én és 23-án volt, ahol megisméltődtek a szokásos törvénytelenlégek. Kettes bizottság ment ki a gyerekek szüleihez, néha többször is azért, hogy ne írassák be újra a gyerekeiket hittanra.

Június 26-án 10 órakor tartotta az ezüstmiséjét Sztankai István jánoshalmi származású csengelei plébános, utána ünnepély volt a templomban.

A télen kitermelt fák deszkáiból csináltattunk 13db asztalt az egyházközség részére, amit a padláson helyeztünk el. Az asztalokra elsőáldozás alkalmával van szükség, mert eddig elég körülményes volt ezekre az alkalmakra a szülőktől kérni és szállíttatni őket.

Július 12-én halt meg az apátplébános édesanyja, Kertész Ilona, aki a plébánián lakott. 86 évet élt. Bácsalmáson temették el.

Augusztus hónap folyamán festették ki plébánián az ebédlőt, irodát, előcsarnokot, földszinti folyosót, lépcsőházat, emeleti folyosót és a plébános hálószobáját. Még ebben a hónapban került kijavításra a plébánia emeleti részének kéménye is, ami már erősen megrepedezett és fennállott a dőlés veszélye.

A vodcai búcsú szept. 11-én volt, a közel 300 búcsúst András Tibor káplán vezette.

Októberben javították ki a kálvária stációit.

Van egy kereszt a bajai határban az országúton, ott ahol a dzsidai út elágazik az útról. Ezt a keresztet hajdan Kovács, Kecskés és Édes vezetéknevű jánoshalmi lakosok emeltették. A Kovács család dédunokái, Kovács Kelemen (Arany János u.) és Király Lukács (Kinizsi u.) saját költségükön kijavították. A felújított kereszt újraszentelése okt. 30-án volt. Az apátplébános ment ki a kántorral a szertartás elvégzésére. Este ünnepi vacsora volt Kovács Kelemenék Arany János utcai házában.

November 14-én esett le az első hó. Másnap tartotta a jánoshalmi esperesi kerület a gyűlését Jánoshalmán.

Ebben az évben rendelte el a Magyar Püspöki Kar, hogy a szentmisében mindent magyarul kell végezni, a kánont kivéve, de még ebben is a Miatyánkot magyarul kell mondani. Kaptunk füzeteket, melyek a szentmise állandó részeit tartalmazzák magyarul. Elég keveset engedtek kinyomtatni, ezért még plakátokat is készítettünk, melyekre ezek a miserészek voltak felírva. A plakátokat Kollár István készítette nagy szakszerűséggel. Az új szertartási rend advent első vasárnapján, november 27-én kezdődött.

Karácsony másnapján este kellemetlen baj ijesztett meg bennünket. Az esti mise után a sekrestyében kigyulladtak a kapcsolókat tartó márványlap mögött a vezetékek. Előbb füstöltek, utána már lángoltak is. Addig nem lehetett hozzányúlni amíg az órák biztosítékait ki nem vették. Telefonáltam a DÁV szerelőjének, aki Lukács Emil villanyszerelővel együtt elhárította a hibát, és eloltották a tüzet. Újévre Lukács Emil elvégezte a vezetékek felújítását ezen a szakaszon.

1967

Már Újév napján kihirdetésre került a templomban, hogy ebben az évben bérmálás lesz az egyházközségben.

Január 17-én tartottuk meg az esperes-kerület farsangi összejevetelét amelyen már közösbe tettük a bérmálás időpontjával kapcsolatos észrevételeinket. Bakos Ottó kecskési lelkész nem tudott eljönni a betegsége miatt.

Január 22-én volt az egyházközségi közgyűlés, amelyen rendezésre került az egyházi személyek és alkalmazottak fizetése is.

Január 29-én megjelent a plébánián Halász Ervin székesfehérvári püspöki titkár és a püspök nevében megkért, hogy a február 16-án tartandó recollection tartsam meg az előadást és az elmélkedést.

Február 24-26-ig volt Jánoshalmán a nagybőjti triduum (mert az adventi elmaradt). Greksa József soltszentimrei plébános mondta a szentbeszédet.

Március 7-én elkészültek az irattartó állványok az iroda részére, és a rajtuk álló dobozok a plébániai kartotékok számára.

Március 8. nevezetes nap a plébánia történetében: váratlanul megjelent a plébánián Luigi Bongianino pápai diplomata, Dr. Ijjas József és Dr. Zemplén György a római pápai magyar intézet rectora kíséretében. A vendégek Szegedről érkeztek és kb. egy órát tartózkodtak Jánoshalmán, utána Kalocsára indultak tovább.

Március 12-én volt egy temetőbizottsági gyűlés, melyen konkrétan megbeszéltük a kápolnás temető elülső részének kijavítását.

Az idén március 26-án volt a Húsvét, szép időben tartottuk meg a feltámadási körmenetet.

Április 8-án Szili Sándor villanyszerelő a sekrestye falában csöveket helyezett el a villanyvezetékek és a földelés számára, valamint új konnektort és kapcsolót szerelt a sekrestye templom felőli ajtaja mellé. Új cső került a hangszóró vezetékek számára is a templomba, ezenkívül egy új villanyóra bevezetéséhez is helyet készített.

Április 24-én festették ki a sekrestyét.

Április 26-án jött elbúcsúzni Szentmihályi Ferenc, június 1-én nyugalomba vonuló bácsalmási apátplébános.

Április 30-án tartottuk az elsőáldozást.

Szép idő volt, a reggelihez az udvaron terítettek. Most használtuk első ízben azokat az asztalokat, melyeket tavaly nyáron készítettünk.

Május elsején Cserháti Gergely, András Tibor és az apátplébános kirándultak Kecskésbe Bakos Ottóhoz.

Május 2-án megkezdtek a bérnialkalmazást az alábbi rend szerint. Hétfőn és szerdán a tanítás előtt de. 11 órakor jöttek a 3. osztályosok. Ugyanezen a napokon este 6 órakor az 5. osztályosok. Kedden és csütörtökön de. 11 órakor a 4. osztályosok, ugyanezen a napokon este 6 órakor a 6-8. osztályosok. Az alsó tagozatos napközisek pénteken a tanítás után, iskolán kívüliek vasárnap 11 órakor. Ez a beosztás jól bevált.

Május 5-én megvettük a drótot a kápolnás temető kerítéséhez.

Május 5-én jutott nyugvópontra a hergevicai iskolakápolna ügye is. 1965 szeptemberében már nem nyílt meg ez a tanyai iskola. Mi azért kijártunk a kápolnába misézni. A tantermet már ritkán tudtuk használni, mert azt a Jókai Tsz. raktárnak rendezte be, de a kápolnában folyt az istentisztelet. Előbb arra gondoltunk, hogy megvesszük a tantermet, és ezért a Művelődésügyi Minisztériumhoz folyamodtunk. Szóbeli értesítés alapján tudtuk meg, hogy ehhez nem járultak hozzá a Minisztériumban. 1966 január 28-án közölte a tanácselnök, hogy az iskolát lebontják, a kápolnát pedig megkapjuk. Erre azt kértük, hogy némileg módosítsák a tervet, az iskolaépületből is hagyjanak meg valamit. Ez a lépés sem járt sikerrel, sőt káros volt, mert a járási és a megyei hatóságok úgy döntöttek, hogy a kápolnát is bontsák le. Ezt közölte a községi tanács elnöke 1966. szept. 24-én. A községi tanáccsal tárgyaltam és próbáltam megmenteni a kápolnát. Ők tanácsolták, hogy a járási tanácson Dr. Bilekov Pál elnök helyettessel beszéljek. 1967. január 7-én személyesen tárgyaltam vele. Megértette, hogy még lakik ott a környéken annyi nép, hogy a kápolnára szükség van. Javaslatára alapján beadtunk egy kérelmet a megyéhez. Onnan az a válasz érkezett, hogy használhatjuk a kápolnát haszonbérletben. Május 5-én kötöttük meg a szerződést a községgel, miszerint havi 20Ft-ot kell fizetni érte.

Május 14-én volt a kiserdei filiában az elsőáldozás, 21-én pedig Kisrátában.

Május 23-án itt volt Jánoshalmán Kováts Géza kanonok irodaigazgató, továbbá Szakács Gyula egyházügyi tanácsos. Építésügyben jártak itt. Még 1965. őszén készítettem tervet egy egyházközségi épület emeléséhez, melynek földszintjén tanácsterem lenne, az emeletén pedig kántori lakás. 1966. március 5-én adtam be a kérelmet a megyei tanácshoz engedélyezés céljából. 1967. február 28-án kaptam választ, hogy a község terveiben erre a helyre más szerepel. Tényleg az eredeti tervek szerint oda hétközi otthon épült volna, de ez az elgondolás megváltozott, a hétközi a II. sz. iskola emeletén helyezték el. A plébánia telke tehát, ami a plébánia és az iskola között van felszabadult. Ezért a nevezettekkel együtt ezen a napon elmentünk a tanácsházára. A tanács titkár közölte, hogy a kérdéses telekre pillanatnyilag nincs semmi konkrét terve a községnek. Nyáron készül el a főtér rendezési terve. Ha az egyház tud olyan épületet emelni a plébánia és az iskola közötti területre, ami ennek megfelel, valószínűleg nem lesz akadálya az építkezésnek.

A bérnialkalmazás ebben az évben június 4-én volt. Előtte való héten gyóntattuk és áldoztattuk a gyerekeket, hétfőn a 3. osztályosokat, kedden a 4. osztályosokat. Ez a két osztály délután járt iskolába. Amikor vége lett az iskolának, mindjárt a templomba jöttek, meggyóntak, és a közvetlenül utána kezdődő szentmisén megáldoztak. Szerdán este az 5. osztályosok, csütörtökön a 6-8. osztályos tanulók gyóntak és áldoztak hasonlóképpen. A mise végén mindenki megkapta a bérmacédulát. Pénteken minden bérmálkozó újra összejött egy közös misére és felvonulási próbára. Utolsóként jöttek gyónni a bérmászülők. A bérmáláskor fel kellett mutatni a gyónás és áldozás elvégzéséről szóló igazolást. A gyóntatásban kisegített hétfőn, kedden Tajdina József borotai káplán; szerdán, csütörtökön Pesitz József kélethalmi plébános; péntektől vasárnapig Dr. Kerekes János dunapataji káplán, akit éppen akkor helyeztek Bácsalmásra.

A bérnialást Dr. Pintér László érseki helynök végezte, aki 9 órára érkezett meg. A templomajtóban Kecskés Ferenc egyházközségi elnök üdvözölte. Két gyermek: Bodrogi Mihály 6. osztályos és Berkó Erzsébet 5. osztályos tanuló szavalt és egy virágcsokrot adott át a helynöknek. A terv az volt, hogy bent a templomban lesz a bérnialás, de a nagy hőség miatt sokan elájultak, ezért a templom körül állítottuk fel a gyerekeket a bérnialásra. Nagyon szép volt a gyerekek közös éneke és imája.

A bérnialás után üdvözölte a helynököt Dági Lajos az egyházközségi képviselőtestület nevében; Kecskés Mária néni a Szent Ferenc harmadrendje nevében; Ivanics Mihályné a Mária kongregáció és Kiss Péter a Rózsafűzér társulat nevében.

Az espereskerületi gyűlést június 11-én Kecskésben tartottuk. Amikor az induláshoz készülődtem, akkor jelentették a kőművesek, hogy a hergevicai iskola lebontását megkezdik. Június 15-én Szili Dávid gondnokkal kimentünk kocsin és megnéztük, mennyire vannak a bontással. Ekkorra már a tanítói lakást lebontották és az iskolaterem következett sorra. A megállapodás szerint a kápolnának az iskolaterembe szolgáló nyílását befalazták és így a kápolna megmaradt istentiszteleti célra.

Július 5-én megdöbbenő hír futott végig az egyházmegyén; Dr. Pintér László érseki helynök hirtelen meghalt. Előtte való este még nem látszott rajta semmi, másnap reggel halva találták az ágyban.

Július 7-én temette el Baján Dr. Várkonyi Imre kanonok.

Július 12-én itt volt látogatni Dr. Vajda József esztergomi szemináriumi rector és Dr. Gál Ferenc budapesti akadémiai tanár.

A búcsú július 30-ra esett; a búcsúi szónok Suhajda Lajos mélykúti káplán volt.

Augusztus 5-én itt volt vendégségben Dr. Zemplén György a római Pápai Magyar Intézet rektora.

Augusztus 22-23-án javították a plébánia épületének tetejét; a kúpcserépeket vakolták. Augusztus 29-én helyezték ide Tassi László káplánt Kecelről, Dr. Iván László helyett, aki Bátyára került.

Szeptember 4-én kezdték a Kápolnás temető kerítését megújítani. A kerítés elülső része lécekből állt, amelyek már elkorhadtak és düledeztek. Árpás László helybeli kőfaragó készített betonoszlopokat és betonelemeket, amelyek a talaj fölé kerültek; a betonelemek fölé drótsodronyt vontak.

Szeptember 25-én kezdődött a hitoktatás az iskolában.

Október 10-én szüreteltünk a kertben. Még nem volt egészen érett a szőlő, de nagyon kezdett rothadni; emiatt nem lehetett várni. A korán érő fajtákat már korábban, szeptember 12-én leszedtük. A termés elég jó volt. Sok szőlőt hagytunk étkezésre, és kb. 600 liter mustot szűrtünk le.

November 1-én délután Tassi Ferenc káplán ment ki a néppel a temetőbe és ott szentbeszédet mondott.

November 5-10-ig lelkigyakorlatot adtam Budapesten a Szemináriumban a papnövendékeknek.

November 20-án kályhát állítottunk be az emeleti fürdőszobába.

November 26. vasárnapra esett. Ezen a napon a misék előtt tanultuk a néppel a szentmisei „Glória” éneklését. Egy negyed óra alatt sikerült átvenni.

November 29-30-án javítottuk a templom körül a járdát. Ugyanezen a napon állítottuk be a sekrestyébe az olajkályhákat az eddigi szenes kályha helyett. Sajnos az új kályha nem üzemel rendesen. Gyári hibára gyanakodtunk, a hibát kijavították.

December 8,9 és 10-én adventi triduum : a hajnali misén és este 6 órakor volt szentbeszéd, amelyeket Kovács Ferenc kalocsai kanonok mondott.

December 15-én beszereztünk egy új harangkötelet.

A karácsonyi ünnepek idején szokatlanul enyhe idő volt. Az év végi hálaadásra teljesen megtelt a templom.

A sekrestyébe az olajkályha nem vált be, mert a templomtető magasabb mint a kémény és ezért a kéményen befújó szél minduntalan eloltotta a tüzet, nagy füst kíséretében. Visszaállították a szénkályhát.

Ebben az évben a plébánián laktak:

- Dr. Udvardy József apátplébános
- Cserháti Gergely kisegítő lelkész
- András Tibor hitoktató
- Tassi László káplán
- Háznép: Udvardy Sándor a plébános atyja, Udvardy Anna házvezetőnő, Mészáros Ilona szakácsnő.
- Iván Józsefné bejárónő járt be dolgozni.

1968

Az eddigi harangozó Nagy György, aki 1957. márciustól 1967. december 31-ig viselte ezt a hivatalt, nyugdíjba ment. Január 1-től kezdve Kasziba István végezte a harangozói teendőket, akit az egyházközség erre a tisztségre megfogadott.

Február 2-án kezdtük a szokásos lourdes-i ájtatosságot; a kilenced alatt február 7-én két meggondolatlan gyermek parittyával a templom déli oldalán több színes ablakot belőtt. Szerencsére kiderült, kik a tettesek, a szülők kijavították az ablakokat. (3600Ft volt)

Március 3-án kezdtük magyarul mondani az átváltozás szavait a vasárnapi miséken.

Március 23-25-ig három este Tóth István kelebiai plébános vetített képes előadást tartott a templomban Lourdes-ról. Nagy sikere volt az előadásnak, a templom teljesen megtelt.

Az elsőáldozás április 28-án volt, szép idő járt. A tanyasiakkal együtt 116-an járultak először a szentségekhez.

A hajósi búcsú május 18-án volt, a búcsúok szokás szerint lovas kocsikon mentek.

Május 28-án és 30-án a szegedi szemináriumban dolgozó nővérek elzarándokoltak Vodicára és útközben itt is megálltak.

A hittanbeíratások júniusban voltak, a szokásos szabálytalanságok megismétlődtek: több gyereket nem akartak beírni.

Június 20-án kifestették a konyha előtti folyosót és az alkalmazottak szobáit.

A kalocsai Jézus Szíve búcsúra 22-én indultak innen.

Június végén és július elején rendkívüli hőség volt.

András Tibor káplánt az érseki hatóság Bócsára nevezte ki plébánosnak. Július 10-én összecsomagolt és 11-én elment Jánoshalmáról. Helyébe ideiglenes kiegészítőnek Július hónapra Fekete László újmisést; augusztus hónapra pedig Horváth József újmisést küldte, amíg a dispoziciók meg nem lesznek.

A templom búcsúja július 28-án volt; az ünnepi szónoklatot Pesitz József kéleshalmi plébános mondta.

Augusztus 1-én új szakácsnő jött a plébániára Gyuráki Mária személyében.

Szeptember 1-i hatállyal megszüntették a kiserdei iskola felső tagozatát, abban az épületben amelyben a misét szoktuk tartani. A gyermekeket behozták a hétközi otthonba. Így megszűnt az iskola is amelyben a kápolna volt. Az iskolát a tanítói lakással együtt a Haladás termelőszövetkezet vette meg, és felszólította a plébániát, hogy keressen új miséző helyet. Megalkudtunk özv. Katona Márkné házára, amelyet 23000 Ft-ért szándékoztunk megvenni.

A vodicai búcsút szeptember 8-án tartották. A jánoshalmi búcsúkat Bergmann János vezette, akit az Érseki Hatóság szept. 1-i hatállyal Garáról ide helyezett káplánnak.

Az egyházközség vezetősége úgy tervezte, hogy a plébánia és az iskola közötti üres telken egy társasház építését kezdeményezi; két lakást és egy közösségi termet épít oda a társasház keretében. Az elvi engedély elnyerése érdekében kérvényt adtunk be.

Október 26-án egy lefolyót készítettünk a templom északi oldalán a mellékajtó irányában, hogy az esővíz az árokba folyjon.

1969

Január 23-án VI. Pál pápa a jánoshalmi plébánost c. püspökké és a csanádi egyházmegye apostoli kormányzójává nevezte ki. Ugyanezen a napon volt az eskütétel is a parlamentben. A püspökszentelés február 12-én volt Budapesten a bazilikában. Így Dr. Udvardy József c. apát esperes, plébános február 15-i hatállyal lemondott a plébániáról. Az Érseki Hatóság Tassi László káplán urat nevezte ki vicarius oconomus-nak, aki átvette a plébániát és ő vezeti majd tovább a plébánia krónikáját.

Dr. Udvardy József

Dr. Udvardy József c. püspök úr február 16-án a nagymiséen búcsúzott el Jánoshalma népétől, volt híveitől; akik a szentmise után megleghangú ünneppel búcsúztak volt plébánosuktól és könnyes szemmel kívánták: a Jó Isten vezérelje élete útját.

Dr. Udvardy József 1957. októbere óta volt Jánoshalma plébánosa.

Március 23-án Dr. Ijjas József kalocsai Érsek Úr nagybőjti látogatásainak utolsó állomása Jánoshalma volt. Bár ez a vasárnap államilag munkanapnak volt nyilvánítva, mégis zsúfolt templom fogadta a templomba lépő Főpásztort. Az Érsek Úr Kováts Géza kanonok irodaigazgató és Nagygyörgy László érseki szertartó kíséretében érkezett pontosan 10 órakor a templom elé. A szentmisét és beszédet az Érsek Úr mondta. A fekete vasárnapi evangéliumhoz kapcsolódó homíliájában kifejtette, hogy a hit az, ami alkalmassá tesz bennünket, hogy Istenhez tartozunk, és így hallgassuk és értsük is a tanítását. Megemlékezett a községet ért kitüntetésről is, hogy a lelkipásztorukat Dr. Udvardy Józsefet a Szentatya püspökké nevezte ki. A szentmise után az ideiglenes lelkész Tassi László bemutatta az Érsek Úrnak az egyházközség tagjait, akikkel szívélyesen elbeszélgetett. A plébánia betöltése volt a legtöbbit emlegetett beszédtema. A szerény ebédén részt vett a kerület papsága és Molnár G.

Pál mélykúti esperes plébános is. Az Érsek Úr hamarosan átment Borotára a kíséretével Gajdos István esperes kérésére, hogy ott helyszíni szemlét tartson néhány vitás probléma miatt.

Nagybőjtben Tóth István kelebiai plébános tartott vetített képes előadást a Szentföldről és Jézus szenvedéséről.

A szokásos évi búcsújárások az elmúlt évihez hasonlóan folytak le.

Hajósra és Kalocsára az idén is régi szokás szerint kocsikon mentek a búcsúsok, de lelkipásztor nem kísérte el őket az úton. Hajóson, Kalocsán és Máriakönyén voltak nagyobb létszámú csoportok, de Petőfiszálláson, Máriagyűdön és Mátraverebélyen is jártak kisebb létszámú búcsúsok.

A jánosalmi búcsúkor Kerekes János volt az ünnepi szónok és ő végezte a Nagymisét is.

December végén a templomtető a nagy hóteher alatt megroskadt és a nagykupola csillár feletti részéről lehullott a vakolat a képpel együtt. Ez az eset figyelmeztetett a veszélyre; a templomtetőt tartó vasak megnyúltak, vagy elszakadtak és a gerendák súlya ránehezedett a mennyezetre.

Adventben rendkívüli mennyiségű hó esett, az időjárás kedvezőtlen volt. A hajnali miséken kevesebben voltak, mint az előző években.

1970

Január első heteiben sikerült a tartóvasak összehegesztésével a templomtető további romlását megállítani. A munkát helybeli iparosok végezték. A további javítás is nagyon fontos lenne.

Február 1-től a Kalocsai Érsek Dr. Belon Gellért c. apátot nevezte ki jánosalmi plébánossá.

A krónika írását ettől kezdve Dr. Belon Gellért folytatta. (A szerk.)

Kinevezési iratom január 25-től kelt, noha már 1969. áprilisában említette meg előttem Dr. Várkonyi Imre, majd kb. egy hónappal később érsek Urunk tette ugyanezt, hogy nem volna e kedvem Miskéről Jánosalmára menni. Feleletem mindkét esetben az volt, hogy nincs, de ha az egyház úgy kívánja, elvállalom. Érsek Úr nyíltan meg is mondta, hogy most kerülve az egyházmegyébe (1969. II. 11.) - ha Jánosalmára a lojálisabb papok közül nevez ki valakit, az nem jó bemutatkozás lesz. Megmondtam, ha ezzel szolgálatot tehetek neki, s így az egyház valamiféle javának, megteszem.

Magam nem kíváncsi voltam, részben korom s vérnyomásom miatt. Miskén már rendbetettem, amit rendbeteendőnek ítéltem (templom, plébánia), hívekkel is egybehangolódtunk. Másrészt ismertem Jánosalma problémáit, hiszen Dr. Udvardy püspökkel 45 évi szinte barátság fűz össze és többször megfordultam Jánosalmán, amíg ő itt volt. Elriasztott az a szokványos vallásosság, a garasosság a nagy jólét mellett és az értetlenkedésből fakadó külön utas vallásosság aminek a levegőjét megéreztem.

Viszont éppen ez ki is vívta érdeklődésemet, vajon lehet e ilyen helyen csinálni valamit, de főként az izgatott, hogy a közvetlenségre törekvő liturgiát lehet e szépen egyöntetűen végezni.

Az vezetett, hogy ha már jönnöm kell, hamar jöjjenek Miskéről, annál is inkább, mert Jánosalmán szinte már tarhatatlanná vált a helyzet. Az egyházmegye legmunkaigényesebb plébániáját Tassi adminisztrátor, Bergmann János hitoktató káplán látták el és Cserhádi Gergely kisegítő lelkész, aki 70-ik évében járt. Cserhádi gergely beadvánnyal fordult az Érseki Hatósághoz, hogy mentsek fel az itt nagyon terhes külszolgálati lelkipásztorkodás alól (betegellátás, tanyai misézés, hitoktatás)

Így február 11-én, éppen Hamvazószerdán költöztem. Egy nap alatt sikerült idejönnöm, éppen jókor, mert hidegre, hóra fordult az idő.

Mindjárt a következő vasárnapon megtartottam a beiktatást is. Tassi László felolvasta az érseki leiratot, ami eléggé hűvös tárgyilagossággal ajánlott a hívek figyelmébe. Ezt ők meg is fogadták. Lehet, hogy érezték vonakodásomat idejöttömkor.

Dr. Udvardy annak idején arról informált, hogy itt minden elő van készítve a reformokra, csak meg kell valósítani. Valóban az új liturgikus reformok a szentmisében végre voltak hajtva. A szembeoltásra tervek voltak Udvardytól is, Tassitól is, árajánlatokkal. Ezért azt gondoltam, ideiglenes szembeoltárt készítünk, ami több szempontból szerencsés megoldás lehet. (akusztika, rálátás, stb.)

Március elsejével ideiglenes dobogóra, ideiglenes oltárt készítettünk. A hagyományokhoz ragaszkodó jámborok ellenérzése felszabadult, s a bírálatok zöme fogadott. Tehát a lelkek nem voltak előkészítve. Ez tévedés volt.

Másik feladat: az egyházi adó botránnyosan minimális volta. (fejenként 25Ft, páronként 50Ft) Erre azt az információt kaptam, hogy csak meg kell valósítani. A környékben lévő plébániák miatt is kellett az emelés, mert ők nem tudtak rentábilisan gazdálkodni a kis adóból, Jánosalma miatt viszont nem emelhetek. Így azt javasoltam, hogy egyszerre emeljük föl az országosan már majdnem mindenütt elfogadott mértékre. (60Ft, ill. 120FT) A 18. évet meghaladottak, önálló keresetűek fizetnek lélekadót, tanulók, katonák nem fizetnek. A 70 éven felülieket mentesítettük a kötelező fizetés alól. A képviselők meg is szavazták, de féltek a felelősségtől. Ezt azonban én magamra vállaltam. Kaptam is a fejemre eleget.

Botrányosan sötét templomot találtam. Még a nagybőjt folyamán felszereltem neoncsöveket az eddigi kislámpák fölé. Ezt örömmel vették tudomásul a hívek.

Ideérkezésem előtt is hallottam az orgona leromlott állapotáról. Nyomban írtam Novoth Lajos váci orgonamesternek, aki megcsinálta, generálta az orgonát.

A kiserdei iskola részben megszűnve, a kápolna is megszűnt, raktár helyiségbe kényszerült a hívek serege. Már elődöm próbált ezen segíteni, vett egy telket, rajta egy présház szerúséggel. Ez kényszer vétel volt, hogy az egyház valahogy megvesse a lábát ingatlan vásárlás által ott, és nem volt más ingatlan eladó.

Haug József felajánlotta, hogy a szeszfőzde melletti lakóházában misézhetünk második vasárnaponként. Idejöttömkor már gondoltam arra, hogy esetleg eladja. Ahhoz hozzájárult, hogy a konyha és lakószoba közötti közfalat kivegyük.

Húsvét hétfőn már ott miséztem, láthatóan örültek neki.

Egyben lépéseket tettem, hogy a régi ingatlant eladva, ezt vehessük meg és kápolnává alakítsuk. Az egyházközség hozzá is járult, az állami hozzájárulás is viszonylag hamar megjött. 50 ezer forintért megvettük.

Fölvettem a plébánia fűtésének modernizálását. Jacsó Gyula elkészítette a terveket, mintegy 150 000Ft-ért. A képviselőtestület el is fogadta volna, ha Dági Lajos azt nem mondja, hogy a jánoshalmi T.Sz. harmadából megcsinálja. Így későbbre kellett halasztani ezt a kérdést.

Hasonlóképpen minősíthetetlen helyzetben volt a káplán földszinti fürdőszobája, és a káplán szobákban sem volt a víz bevezetve. Lévén a plébániák szolgálati ellátása egyre nehezebb, legfontosabbnak ítéltém a fűtés és a víz bevezetését.

Míndezek a tervek azért voltak megvalósíthatók, mert átadáskor 500 000Ft volt az egyház vagyona készpénzben, amit elődöm gyűjtögetett szorgos takarékossgal. Így volt miből fedezni a várható költségeket.

Azután itt volt a templomtető, amiről a mérnöki felmérés sem jövendölt jókat, bár Tassi vikárius ügyessége és januári előrelátó intézkedése, Kovács Attila mérnök által is elismert módon húzták vissza a tetőt tartó és a kupola alatt összpontosuló vasakat.

A tetőjavítás fennálló szüksége igen jó érv volt az adó rendezésére.

A borotai Haladás T. SZ. adott ajánlatot, de a képviselőtestületben ismét okoskodtak, hogy másokat is meg kell szólítani árajánlatra. Ezt korábban megtettük magánúton, de úgy látszott nem hitték el. Többször kértünk ajánlatot helyiektől, de vagy magasak voltak az árak, vagy semmitmondóak. Végül mégis a borotaiak csinálták meg.

Május 31-én ültük a világegyház, a pápa aranymiséjét. Érsek főpásztorunk Rómában volt a napján. Mi vasárnap tartottuk, erre meghívtam a Rómában járt főpásztort, aki előbb misét mondott, majd szüksézávan beszámolt a nagy ünnepről. A bajai templomi énekkarok adtak hangversenyt, tele volt a templom.

Ugyanebben az időben a Tisza és Maros folyókon árvíz hullám söpört végig, az árvízkárosultaknak gyűjtöttünk. Szépen adakoztak a hívek, mintegy 7000Ft gyűlt össze.

Több vasárnapon keresztül, nyomatékosan felhívtuk híveink figyelmét arra, hogy a magasabb kormány körökben a hitoktatásnál észlelt visszasságokat helyi túlkapásoknak minősítik, ezért tiltakozzanak és utasítsák ők is vissza. Vajmi kevés eredménye lett ennek a felhívásnak is!

Eközben javítani kellett a temetői kápolnát is, amit már javítottak, de rosszul, s nem akadt vállalkozó, aki végrehajtsa. Egy Schmidt nevű akadt, akitől óvtak, de 40 000Ft vállalkozási díjért elvállalta. Az épület új bádagozást kapott a csatornáknál és festést a tetőn.

Mintegy 70 000Ft-ot költöttünk rá.

Eközben fel kellett újítani a képviselőtestületet. Előregedtek és nagyon vagyonos rétegből verbuválódtak. A perifériáról válogattam néhányat, de így is elég sok idős és vagyonos került be, azzal a megokolással, hogy „megérdemli”. Nem lehet eredeti meggondolásaimat maradéktalanul végrehajtani!

Tassi László Bajára a Szent Antalba kapott dispoziációt, helyébe Szabó István került Sükösdről, aki már volt itt évekkel ezelőtt. Csodálkoztam a dispozición, hogy miért nem plébániára került, hiszen igazán rászolgált itteni működésével is, kora is megvan hozzá. Ígérete is volt. Ember tervez!

Amikor idejöttem elvi engedély érkezett kántorlak és egyházközségi terem létesítésére. Ez a terem miatt lett volna érdekes, elődöm sokat fáradozott emiatt. Sehogy sem akartak helyileg hozzájárulni, így hát erről lettem.

A plébánia emeletre húzásával próbálkozom, és a kántorlak a földszinten lenne. Kápláni lakások - déli fekvéssel - a konyhai rész emeletére kerülnének, összkonforttal. Az alsó irodahelyiségek átalakíthatók lennének és ott egy hitoktató terem nyílhatnék.

A statikai vizsgálatok azonban nem tartják elég erősnek a plébánia földszinti részének alapozását.

Más megoldást kell keresni hitoktató teremnek: a templom oldalhajójának üvegfallal való leválasztását.

A Kalocsai Érsek 1969-ben előadást tartott a Szent István Társulatban Sz. István születéséről, annak évéről, miszerint 972, esetleg 974 is jöhet számításba. Mégis hirtelen kitűzték a Szt. István évet 1970-71-re. Nyilván

magasabb érdekből, hogy a 25 éves szocialista rendre való áttérést egybe kapcsolhassák. Székesfehérvárról közvetítette a televízió az év megnyitását. Első királyunkat illendően méltatták, de hogy sokan az országban szentnek mondják és tudják, ez nem hangzott el. Mi megtartjuk, ahogy tudjuk s gondoljuk. püspökeink nem adtak direktívákat.

A zsinat a hétköznapra eső ünnepek dolgában kérte a nép véleményét. (hogy vasárnapra tegyük e) Augusztus 23-án a templomban megkérdeztem a híveket. Az eddigi rend fenntartását kérték, csak nem kötelező jelleggel, hogy aki akarja, megtarthassa. Ezt terjesztettem föl.

Eddig csak hétköznap tartottunk templomi hittant. A hitoktatókkal egyetértve vasárnapra tettük a második órákat 1-4-ig.

A vasárnap délelőtti misék nagyon sűrűn követték egymást. (7-8-9-10 órakor) Szinte lehetetlen volt az e körüli teendőket jól ellátni. Ezért kapóra jött a szombat este végzett misék vasárnapra is érvényes jellege. Így szombat este 6 és 7, vasárnap 7, fél 9, 10 órakor tartunk misét október 3-a óta, és este természetesen.

Ifjúságunk hittől való elpártolása az ásatag szokásosság, itt Jánoshalmán különösen. Ezért kísérletképpen modern mise bemutatását hirdettem meg. Utry Zoltán bajai káplán énekkarával és elektromos gitár kísérettel, Leányfalusi Vilmos kalocsai káplán orgona kíséretével beat misét szerveztünk. Óriási érdeklődés (kb. 3-4000 ember) mellett. A kalocsai rendőrség kérelmem nélkül igen diszkréten, felügyeletet tartott a templom körül. semmi rendzavarás nem történt. A szentbeszédben azt hangsúlyoztam ki a fiataloknak, hogy modernül is lehet Istent tisztelni és szolgálni.

A kedvenc gondolatom az, hogy az oltár alá minden udvarból egy marék földet hozzanak. Szép szimbólum Szt. István évében. Az év zárására terveztük a föld elhelyezését. A képviselők között felosztottam az utcákat, beadták a házba a kis tasakokat amibe a föld került és elmondták a rendeltetését. A háziak - ha akarták- a Fájdalmas Szűz kápolnájába tett gyűjtőládába teheték a tasakokat. Nem számoltuk meg őket, de nagyon sok volt!

Missziót is terveztünk advent első hetére.

Faddi Othmár jánoshalmi származású ferencset kértem föl, aki börtönt viselt ferences barát volt. El is jött, szépen fogadtuk, láthatóan érdeklődést váltott ki a hívekből.

December 5-én, szombaton este zártuk a missziót, amire az Érsek Urat is meghívtuk. A templom tele volt, és valóban megindító volt a Szent István évi hitvallás felemelt égő gyertyával! Emlékezetes marad sokak számára. Az Érsek Szent István ereklyét hozott. A földet tartalmazó tasakokat piros bársony drapériával borított ládába tettük. 12 képviselő az oltár elé vitte, az Érsek erre tette az ereklyét és ez előtt misézett a templomoltárnál. A földet a végleges oltár alapjába tesszük majd.

1970. novemberével a paphiányra való tekintettel az érsekség Kecskés eddigi önálló lelkeszségét megszüntette, Nagyházi Sándor lelkész Hercegszántóra küldte káplánnak. Ide Cselik László hercegszántói káplán jött, mivel Cserháti Gergely január 1-től a nyugdíjazását kérte. Így ismét a filiákba kellett adminisztrálnunk Kecskést és annak filiáját Kélesmajort. Az érsekség eredetileg Kisráta és Kélesmajornak, kéleshalomhoz való csatolását ajánlotta, mert politikailag ezek oda tartoznak. Cselik László azonban olyan lelkiismeretesen kezdett ezek ellátásába, és pár hét alatt olyan eredményeket mutatott föl, hogy sajnáltam másra bízni.

december folyamán történt meg a templomtető munkáinak átvétele. Ideiglenes jelleggel készült el, kb. 8-10 év múlva újbóli felújítást fog igényelni. 257 000Ft volt a kiadás végösszege ékességünkön.

Ez év őszén kezdték meg a káplánszobák vízzel való ellátását, viszonylag hamar végeztek vele. A fürdőszoba is ki lett csempézve, olajkályha került bele.

Megkezdtük a központi fűtésre való áttérést is. A helybeli haladás T.Sz. tervezte és kivitelezte a munkákat. Gyorsan elkészült és igen jól bevált ez a fűtési módszer.

1971

Az újévben vasárnap esténként sorozatos szentbeszédeket kezdtem a házasságról. Nem volt különösebb „huzatja” : vagy modernebbül kellett volna megragadni a témákat, vagy nagyobb propagandát csinálni, és gyakorlatiasabban kezelni.

Ez év februárjában megjelent az 5-7 évesek hittankönyve, amire igen nagy szükség volt már. Azt hittem, főként a templomba járástól megfélemlítés miatt tartózkodó anyák fogják megvenni. Sikerült több száz példányt szerezni, gondolva arra, hogy lecsapnak rá a hívek, de az érdeklődés igen mérsékelt volt.

A nagyhéten teljes liturgiát végeztünk. Nagycsütörtökön a lábmosásnál a képviselők voltak az „ apostolok”. Olyan készségesek voltak, amit még sehol másutt nem tapasztaltam.

nagypénteken du. 6-ra tettem a szertartás kezdetét a 4 óra helyett. A hívek csodálatos egyöntetűséggel végezték a szertartást, a felállást, térdhajtást és az áldozást is kettős sorokban állva. A feltámadási körmenet lassan elveszti vallásos jellegét, az emberek alig akarnak a sorba beállni.

Haug József képviselő felajánlotta eladásra a házát Kiserdőben, ahol ideiglenesen már eddig is miséztünk. Megvettük 50000Ft-ért, és ha lehet modern formájúra alakítjuk át, legalább a homlokzatát. Nem akarunk túl sokat költeni rá, mert nem lehet előre látni, hogy az ott élő emberek beköltöznek a városba, vagy sem. Lévény villany és, hogy az országút mellett van, és hogy új vállalati ipartelepek kerültek oda, van remény a fejlődésre. Átmenetileg kápolnának mindenképpen jó az épület. A Katona Márk féle megvett objektumot áron alul adtuk el, 15000Ft-ért.

Régi gondolatom volt, a képviselőtestületet, hogy a közös élmények összekovácsolják őket, egy zárandoklatra elvinni. A Szent István év alkalmasnak látszott erre. 50 képviselőt, (néhány lemaradt) egy buszon vittem Székesfehérvár –Veszprém – Pannonhalma – Győr – Esztergom – Visegrád – Budapest (Mátyás templom – Margitsziget – Vármúzeum) és haza. Székesfehérvárnál Kiskerk püspök is szólt hozzánk, Veszprémben Klempa Sándor kormányzó, pannonhalmán – kissé késve érkeztünk – ebéd volt, és a diákok fél óras programot adtak a tiszteletünkre.

Este győri a könnyező Máriánál Kaciba József püspök kedves beszédet mondott, ott turista szállóban aludtunk. Esztergomban Dantl Lőrinc prelátus kanonok kalauzolt a Bazilikában és a kincstárban. A sok program ellenére az emberek inkább magukkal foglalkoztak.

Mindig izgatott, hogy a misét végig csörgetik a perselyezéssel. Kértem az atyákat, Oratio fidelium után jelentsék be: most készítsétek elő adományaitokat, hogy a kenyérrel és borral ajánlhassuk fel Isten oltárán áldozatul egyházunk javára. Erre érthetetlenül reagáltak sokan: ez a pap mindig kér – mondták. Noha nem kérdés volt, hanem rendre való törekvés. De rend azért lett!

Aktuálisá vált egy hitoktató terem kialakítása, mert a sekrestye alkalmatlan volt egy több százas bérnálási létszám befogadására. Kovács Attila mérnök tervei alapján készült el a templom első részében egy üvegfallal elválasztott rész. Nagyon hasznossá vált ez a terem kisebb létszámú vetítéseknél is, de főleg a hitoktatásnál.

A modernizálásra előkészítendő, lehívtam május 16-ra Várkonyi Asztrik ferences festőművészt és Havassy Gyula templomátalakító lelkész-szakértőt. Havassy képekben bemutatta az új templom átrendezéseket, szembe oltárokat, ruhákat, stb. Jó hatása volt az előadásnak, 1000-1200-an lehettek a vasárnap esti mise utáni vetítésen.

Két hét múlva képzőművészeti kiállítást szerveztünk a birtokunkban lévő mintegy 200 Prokop Péter képből, 8-10 Jálics Ernő szoborból, Kopp Judit, Szentgyörgyvárosi Ilona és Várkonyi Asztrik műveiből. Kopp Jenő volt múzeumi igazgató irányítása szerint Kollár István nyugdíjas igazgató, dekorációs, készítette el a templom park felőli oldalán. A három oldalkápolnát léckeretre feszített, felül szürke, alul piros drapériával egy teremre fogtuk össze. A képek a szobrokkal, a zöld növényekkel és szőnyegekkel igen szép összhangot mutattak. Látogatók – mint ez várható – tömegmozgalmi jelenségek nem lettek, de az egy hétre tervezett kiállítást meg kellett egy héttel hosszabbítani. Hétköznap este 6-8-ig volt nyitva, de jöttek 8 óra után is hosszú hajú-szakállú, halásznadrágos fiatal fiúk-lányok idegenből is. Az Új Ember is megemlékezett eléggé eldugott cikkben, de kellőképp méltatva ezt a kezdeményezést.

Ebben az évben Dr. Udvardy József püspök volt az ünnepi szónok. Már tavaly is hívtam, de nem vállalta. Az idén eljött. A prédikációban nem ütött meg közvetlenebb hangot, de annál szívélyesebb volt a hívekhez, bár azt hittem többen jönnek majd el a mise utáni templomkerti fogadására. Kissé hideg ez a nép és tartózkodó az érzelmeiben. Mintha fukarkodnék a tisztelettel és szeretettel, akárcsak a pénzével.

Augusztus 18-án egynapos zárandoklatra vittem a híveket Székesfehérvár – Budavára – Máriaremete – Margit sziget útvonalon. Három autóbusszal voltunk, a fiatalság is szépen képviselve volt.

Aug. 20-án este az esti mise keretében az ifjúságunk Cselik László káplán betanításában előadta Dr. Kerekes Jánosnak volt jánoshalmi káplánnak – Szent István misztériumát. Szegedről hoztak jelmezeket. Nagyon hatásos volt az előadás, szépen szerepeltek gyermekeink.

Szeptember 1-i hatállyal az érseki Hatóság Bergmann János káplánt Kecelre helyezte, ide Dr. Scharpf Egon került Dusnokról. Bergmann szépen működött, noha a teljes energiáját nem adta ki Jánoshalmán. Szép lehetősége van az ifjúság nevelésében.

Legnehezebb filiánk Hergevica volt. Ott az iskola megszűntével a fél hatszögben maradt kápolnát teljes hatszöggé képeztük ki, amint a képek is mutatják.

Az új bérlet évente 5000Ft-ra rúgott volna. Hívó lélek alig volt, 2-3 egy-egy vasárnapi alkalommal. Az Érseki Hatóság felmondta a bérletet.

Mi megkaptuk az egyházi felszereléseket. A harang Kéleshalmára került a temetőbe. A színes ablakok Kiserdőbe kerültek. A tanács előzéken volt a dolgok lebonyolításában.

Az idén Szentháromság éve lévén hirdettük meg a Máriakönyvei búcsút azzal, hogy az Érsek úr jön le. Mintegy 400-an mentünk el erre az alkalomra, 5 kocsis és 2 autóbusz kétszer is fordult. Az Érsek elfoglaltsága révén távol maradt, és engem kértek fel az ünnepi szónoklatra. Különösképpen az újonnan felszerelt hangszórók az én beszédem alatt nem működtek.

Kiserdőben megtörtént a vétel és átírás, ezért rendbe hozattuk. Bekerítettük, harang lábat állítottunk, villanyt vezettünk be és kifestettünk. Olajkályhát állítottunk be és Jánoshalmáról került ki 40db szék, mert oda pedig összecukható szép székeket vettünk. Beszerelésre kerültek a hergevicai üvegablakok, Prokop Golgota és stáció reprodukciók kerültek fel. (Szabó István káplán ajándéka) Összességében elmondható, hogy nagyon szépre sikerült. Hetvenedik életévét ünneplő főpásztorunkat hívtam a fölszentelésre. November 5-én volt 70 éves, nov. 7-én ünnepelte az egyházmegye, de Rómában lévén, csak később zajlott le az ünnepség. Én dec. 12-re hívtam, de már előre lefújta – bizonytalan visszaérkezése, esetleges fáradtsága miatt. Végül más elfoglaltsága akadt, ami miatt nem tudott eljönni, így én szenteltem föl. A hívek megtöltötték a kápolnát és megszólalt a harang is. Mindannyian örültünk.

Idén Karácsonyi misztérium nem volt. Az Adventi triduumot Dr. Rajz János tartotta.

1972

Az idei évet a templom melegítési problémáinak kellene szentelni. Felújítani a villanyvezetékeket.

A sekrestye és a hittanterem fűtése éppen a szeles időkben lehetetlen, visszaveri a füstöt. Ezért elektromos fűtésre gondoltunk, mert – bár az drágább – de kevesebb hibaforrással rendelkezik.

Az áramszolgáltatótól áramot kell kérnünk. A tanács elnöke Csupity István önként felajánlotta a régi iskola helyén lévő varroda megszüntével felszabaduló 30KW-os áramot. Végül a DÁV kiutalt számunkra egy külön vezeték, amit a tavaszon vezetünk majd végig.

A kalocsai Székesegyház új liturgikus terének pályázatán felbuzdulva előzetes tanácskozást terveztem és tartottunk febr. 3-án. Dr. Cserháti József pécsi püspök elnökle alatt, Horváth Alice az Országos Műemléki felügyelőségtől, Kovács Géza és Antal Géza az Egyházi Művészeti Bizottság részéről vett részt.

Kocsis Csaba budapesti tervező mérnököt Várkonyi Asztrik ajánlására és a kalocsai pályázat alapján kértem föl a terv elkészítésére. A tervezésbe a helybeli papságot is bevontam.

A nagybőjti ajtatosságokat úgy oldottam meg, hogy Széll János mélykúti plébánost kértem meg, aki nagybőjti vasárnapon prédikált, láthatóan mély hatással, érdekesen.

A templomban a villamos munkákat Lukács Emil szerelőnek adtuk ki, aki a DÁV-tól jött engedély alapján beszerelte az órákat és a magasfeszültségű vezetéseket bevezette. Négy új jódlámpát szereltettem be a kupola megvilágítására – árnyéktalanul világít!

Húsvét előtt a csillárt leszereltettem, mert akadályozta az oltárképre látást, és elavult a rendszere. No lett erre felháborodás a hívek jó részében!

Üzengettek perrel, rendőrséggel fenyegettek, főként azok, akik nem járnak templomba, de vallásosnak tudják magukat.

Eltettük a csillárt – jobb időkre.

Húsvét után elkészültek Kocsis Csaba tervei az átalakításra. Szép a terv. 20-60cm-es emelést jelent.

60m³ földet hordattam a templom kapujába. Meghirdettem a templomban, három napot jelölve meg, hogy behordják.

Rengetegen jöttek: öregek botokkal, 3-5 éves gyerekek kicsi vödöröskékkel, majdnem egy nap alatt behordták a földet.

Nosza erre is megindult a szóbeszéd: hogy szétszedik a templomot!

Utána amikor a beton aljzathoz 40m³ sódert hozattam, azt a jobboldali kápolna közelébe vitték, hogy könnyebb legyen a beton keverés, ez még olaj volt a tűzre! Az emberek jajongtak. De megint megmozdult a község, az eredmények is lassan jövegettek. Ez a bizonyítéka annak, hogy sok pártolója van az ügynek.

A bérálás időpontja rohamosan közeledett, ezért kénytelen voltam vállalkozókkal betonoztatni a feltöltött szentélyt.

Két kiskunhalasi kőműves legény végezte el a munkát, még éjszaka is dolgoztak.

Május 14-én volt a bérálás. Az előkészület a templomi hitoktatás keretében folyt azoknak, akik két évet jártak, és egy csoport volt a rövidebb időtartamúaknak. A 4-8. osztályosokat vittük. 436-an voltak összesen. Kilenc hónap első, és a bérálás előtti 9. vasárnap imádkoztunk.

Érsek Urat kerékpárosok, motorosok, autósok sora kísérte a határtól a templomig. Az egyházközség terepjárójának elején az érseki címer volt pápai színű hungarocell lemezen.

A frissen lebetonozott, de le nem kövezett szentélyben állt 194 fiú a kereszttapjával és a képviselők, az oltár előtti helyen a lányok. Szoros volt a hely. Misében volt a bérmálás. Sajnos egyedül bérmált az Érsek Úr, így elhúzódott. A férfiak a bérmálás végén a sekrestyén keresztül elhúzódtak, és nem jöttek vissza a mise folytatására. Gyerekek is hiányoztak. 7-en áldoztattunk, még a mellékoltárnál is, így ez zökkenőmentesen folyt. Szépen mutatkozott be a fölszentelt szentély, a jelenlévő mintegy 3000 ember nagy egységét teremtette meg az előrehozott főoltárral.

A bérmálás után Cselik László kivitte az Érsek Urat Kecskésbe, így módja volt látni az ottani körülményeket, útviszonyokat. Délután 3 órakor Kiserdőben bérmált. Az Érsek Úrnak nem volt szava a végzett átalakításokról, pedig a hívek is örültek volna pár elismerő szónak.

Pilisvörösváron márványlapokat vettünk, amelyek olyan nehezek voltak, hogy a szállító járművek nehézkesen, több defekttel értek csak haza.

Június havában Merő László sógorom rakta le őket a szentélybe, és a műkölépcsőket is hirtelen felkért emberek készítették. (nehéz iparost kapni)

A templom villanyvezetékeinek felújítására is sor került. A sekrestyéből kiindulva, a szentély padlója alatt haladnak két oldalt, és fönt a padláson páncél csőben.

Aug. 14-15-16-án Kelet-Magyarországra mentünk három autóbusszal, a cél Máriapócs volt. Bergmann János és Cselik László káplánjaimmal együtt vezettük a zarándoklatot.

Hajnali fél ötkor indultunk. Hajdúszoboszlón fürdés, Debrecenben Déry múzeum volt a következő állomás. (Munkácsy: Krisztus Pilátus előtt c. festményét – igen szépen ismertette a vezető)

Majd a Katolikus Leány Gimnáziumot és a nővéreket néztük meg, hiszen apácákat 20 éve nem láttak a jánosalmiak.

Az útvonal többi állomása Máriapócs, Nyírbátor, Miskolc – Tapolca, Lillafüred, Eger, Jászberény volt.

A kisegítőként itt nyugdíjaskodó Cserháti Gergely a székesfehérvári papi otthonba vágyott. Itt ugyanis csak a lenti kis szoba jutott neki - hogy ne kelljen az emeletre járnia- s ez nagyon rosszul esett neki. Nem tehettem mást, aktív káplánnak kell a tágasabb szoba. Szépen elbúcsúztattuk és az aranymiséjére – 1975-re – már most meghívtuk.

A nyári hónapokban (május – október) első vasárnapokon a szentmise keretében végezzük az ünnepélyes keresztelést. (Más alkalommal a 10-es mise után.) Pappal együtt vonulunk ki 10 órakor, kár, hogy néha elkésik egy - egy baba.

Kísérletképpen – Dr. Scharpf Egon kerülvén ide Dusnokról, ahol ez szokásban volt – hozzájárultam, hogy ősszel legyen az első áldozás. Jó volt, de nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket.

Kecskés Ferenc az egyházközségi képviselőtestület világi elnöke meghalt. Utódjául Faddi László tiszteletben álló egyházközségi tagot választották meg.

Idén kezdtük megáldani a 60, 50, 25. éves házassági évfordulójukat ünneplő házaspárokat.

Ez évben megpróbáltam minden házba eljuttatni a katolikus naptárt. Fontosnak találtam, hogy az adókat és adományokat hozó nép egyszer kapjon is valamit a plébániától, valami jelét annak, hogy nyilvántartják. Az érseki hatóság csak egy alkalommal engedélyezte a szétosztást. A naptárak kihordását a képviselők végezték el. Visszhangot nem hallottam, de nem is azért csináltam.

1973

Január 7-én a borotai gyerekek bejöttek Jánoshalmára, és pásztorjátékot adtak elő. Tekintve, hogy itt helyben nem volt karácsonyi misztériumjáték, nagy volt az érdeklődés.

Végre januárban elkészült a padfűtés első részlege. 4 pad adta a meleget. Alig akarták elfoglalni ezeket a helyeket.

Ebben az évben volt először este a gyertyaszentelés. Sokkal többen voltak.

A Kocsis Csaba mérnök által készített oltár tervét a liturgikus térrel együtt, felül kellett vizsgálni. A terveket némiképpen módosítva, kissé egyszerűsítve Gusztáv János siklósi kőfaragóval készítettem el. Sajnos márványlapja ilyen méretben nem volt, ezért betonlapra ragasztott márványlappal oldották meg. 180cm*160cm lett a mérete, nagyobb nem is fért volna be a templomajtón. A márvány anyaga siklósi márvány, mert az jól beleillik a környezetbe.

A március 14 -17-ig tartó lelkigyakorlat vezetőjének Dr. Werner Alajos t kértem föl. Lelkes és szent életéből sugárzó lelkülete nagy hatással volt a hívekre.

Március 18-án Érsek Urunkat kértem föl az oltár felszentelésére, aki Nagygyörgy László kanonok kíséretében jött el. Új magyar rítus szerint végezte a szentelést, tehát konszekrálva van az oltár. A régi főoltár sem veszítette el konszekráltságát.

Április 29 - május 1-ig a Dunántúl kegyhelyeit látogattuk meg. Az útvonal Báta – Csatka – Bodajk – Zirc – Győr - Sopron – Celldömölk – Keszthely - Andocs volt. Győrben aludtunk kétszer a turista szállóban. Remekül sikerült a kirándulás.

Már februárban elindítottuk a község régi óhaját, miszerint építsünk ravatalozót a bajai úti temetőbe. Eddig ugyanis minden ravatalozás a kápolna temetőben zajlott, a kötelező ravatalozás bevezetése óta, és úgy kísértük át a kápolna temetőből a bajai útba – így azután 4km-t kellett minden alkalommal megtenni. Papnak, hívőnek egyaránt kellett a változtatás. Kértem a hívektől bontott téglát, faanyagot. Hoztak is szépen. Az alap kiásásához csak néhányan jöttek, de azok lelkesen dolgoztak.

A ravatalozó lassan elkészül az összeszedett anyagok az alapba elégségesek. A tervet Kovacsik István helybeli technológus készítette, amit házilag némiképp módosítottunk. A dekoráció (vas- figurák, ablakok) Kákonyi Asztrik munkája, amit itt tartózkodása alatt tervezett meg. A padlózat és a mennyezet Merő László sógorom lelkes munkája nyomán készült el. A hely még miséző kápolnának is megfelel. A régi áldoztató rács lett a korlát az előtérben. A kápolna körül majd stációsor készülhetne, olyanformán, hogy a sír (kripta) fejfája lenne a kép tartója, így kell majd megtervezni.

Az idén júniusban csak kihirdettük a hittanbeíratás idejét, de nem buzdítottuk a híveket. Annyira lecsökkent a beíratottak száma (48), és egy osztályból annyira kevesen jöttek össze, hogy az iskolai hitoktatást lehetetlen volt tovább fenntartani.

Cselik László káplánt dicséretes munkálkodás után Soltvadkertre helyezték, helyette Horváth József jött Kalocsáról.

Tóth József egri papot, aki zeneileg képzett jó adottságokkal rendelkező, de összeférhetetlen embernek mondtak, idefogadtam azzal, hogy a nyugalomba vonuló kántor helyét vegye át. Orgonaépítésben is járatos ember, orgonánk átépítésének terveiben is tud majd segítséget nyújtani. Úgy ígérte, hogy szeptembertől decemberig elkészíti a terveket.

Szeptember 30-án Szent Teréz születésének 100. évfordulóját szép ifjúsági programmal kísért ünnepséggel ültük meg.

Dudás Mihály kántor nov. 4-én töltötte be kántorságának 25. Évét. Nagymise keretében ünnepeltük meg. Dr. Udvardy József püspök, volt plébános is megtisztelt bennünket látogatásával ez alkalommal.

Szabó István kiváló káplánomat a Főhatóság Dunapatajra nevezte ki plébánosnak. Sokat gondolkodott, mert sajnálta itt hagyni Jánoshalmát is, engem is. Közvetlenségével jó kapcsolatot tartott a plébánia és a hívek között.

Az orgona nov. 25-én, Krisztus Király vasárnapján végleg elromlott, így felújítása, modernizálása aktuálissá vált.

VI. Pál pápa az 1974-es évet szentévnak nyilvánította azok számára, akik nem tudnak Rómába zarándokolni. Advent első vasárnapján kezdődött el a szentév.

Lelkigyakorlatra Dr. Takács József professzort a Hittudományi Akadémia híres tanárát hívtam meg, kihez jó barátság fűzött. Dec. 5-9-ig tartott, este 6-os és reggel 6-os miséken beszélt.

Gyermekeink szép betlehemes játékot tanultak meg, 60 helyre hívták őket.

Szántó Ambrus teológusunk 5. Év után kilépett a coelibátus kötelezettsége miatt. Kiss György fölszentelt diakónus ugyancsak ez miatt laicizáltatta magát. Minthogy a papi utánpótlás kevés, a halandóság pedig nagy, jónak láttam – tekintve, hogy püspökeink ez irányban nem tesznek lépéseket- őket irodai szolgálatra alkalmazni. Az egyházközségi testülettel egyeztetve alkalmaztuk őket az irodában.(irodai jelenlét, adószedés, könyvelés stb.) A baj csak az, hogy ez személyes jellegű, túlságosan kötődik hozzám, nem tudom az utódom vállalja e továbbra is – ez a kérdés. Ez aggasztja őket is. Statust kellene nekik teremteni főhatósági jóváhagyással.

1974

Új kántort választott a képviselőtestület, a fentebb említett Tóth József egri egyházmegyés, szolgálatra elbocsátott pap személyében. Dudás Mihály eddigi kántor 25 éven át volt az egyházközség kántora: kitűnő hangja, orgonálása mérsékelt. Mindig pontos volt, és törekedett az egyházi előírások megtartására. Szerette a kántor az egyéni, cikornyás szólóénekeket nemcsak hétközi mise keretében, hanem vasárnap is.

Tóth József hangja lágyabb, az orgona elromoltával harmóniumon játszott – szépen.

Megválasztása ellen Horváth József káplánom próbálta befolyásolni a képviselőtestület hangulatát, a gyűlésen fél is szólalt, de érdemleges visszhangja nem volt. Az adminisztrátorokat is iparkodott lehetetlenné tenni, de a képviselőknek helyén volt az esze.

Az orgona felújítására határozatot hoztunk. Tóth József, Gonda Nándor orgonaépítővel egyetértésben dolgozta ki a tervet, s amint ő megajánlotta, ingyen. Emellett fölajánlotta a birtokában lévő 36db körtefa sípot is. Ezeket nem fogadtuk el, térítést méltóképpen ígértünk.

A szentévi búcsút a székesegyházakban lehetett elvégezni. Esperes kerületenként mentek Kalocsára alkalmas napon. A jánoshalmi kerület március 24-ét választotta. Borotáról két, Kéleshalmáról másfél, Jánoshalmáról hat és fél autóbusszal való búcsús ment el. Személyautóval is sokan voltak a kerületből.

Imponáló volt a tíz Ikarusz 55-ös egymás után vonulása, mit a Bajai Ibusznál rendeltünk, Kalocsán halászlé ebéddel.

Érsek Urunk miséjén a papi asztalokra szép kocsikerék – kenyereket, vörösbort és almát vittünk. Ezeket az ékességeket felajánláskor az oltár elé vitték a képviselők. A székesegyház tele volt. Előzőleg Tóth József megtanította Jánoshalmán is, a kerületben is a Kodály misét. Megrendítően szép közösségi élmény volt.

Ebben az évben is sürgették híveink a zarándoklatokat. Ismét a Dunántúlra mentünk, de most a déli részre, autóbusszal. Andocs, Keszthely, Egervár, Vasvár, Szombathely, Ják, Bük, Sopron, Győr voltak az utazás állomásai. Jól sikerült, de két nap kevésnek bizonyult.

Május 19-én a kalocsai énekkar Leányfalusi Vilmos kitűnő karnagy vezetésével szép zenei programot adott a híveknek. Vilmos atya brillírozott fölényes orgona tudásával.

Szántó Ambrus és Kiss György adminisztrátorok segítségét igénybe vettük az áldoztatásnál. Ez visszatetszést szült a híveknél, pláne, hogy Kiss György jegygyűrűsen áldoztatott. Ezért kénytelen voltam a híveket a hirdetésben kioktatni, hogy a laikusok mit tehetnek az egyházban megbízás alapján. Igaz, az érseki hatóságnál engedélyt nem kértem. De tekintve, hogy a civilek bevonása az egyházi életbe érzékeny pontja az állami hatóságoknak – és ezt jogtalannak tartom – önhatalmúlag engedtem őket működni.

Cserháti Gergely volt kisegítő lelkész ez évben tartotta pappá szentelésének 50. évfordulóját. Tekintve, hogy papi életéből a legtöbb évet (13) Jánoshalmán töltött, meghívtam búcsúi szónoknak. A hívek szeretettel hálálták meg „Gergő bácsi” színes papi egyéniségét. Több ezer forint összeggel lepték meg.

Júliusban Dr. Scharpf Egont Soltvadkertre, Horváth Józsefet Bajára helyezték. Helyettük Kovács Mihály ny. mátételki plébános, kisegítő lelkész és Cselik László kerültek.

Augusztus 14-15-16-án Kelet-Magyarországra mentünk zarándokolni, Máriapócs végcéllal. Jól sikerült.

A taizéi ifjúsági központból Cselik László szép dia-filmeket szerzett, és szeptember 7-én este bemutatta a híveknek. Mély nyomokat hagyott.

Szeptember 29-én Tóth József közvetítésével budapesti ifjúsági együttes volt itt. A főoltár körül állva, énekelve, áldozva vettek részt a szentmisén. Előadták Tóth József feldolgozásában néhány népének-karének együttesében mise alatti énekeket. Igen szép volt.

Mínt hogy nagy távolságok vannak a községben, ezért a gyerekek vagy misére, vagy délutáni hitoktatásra jártak. Tóth József javaslatára délutáni misét iktattunk be, két-két csoport hittanórája közé fél háromkor. Szépen jöttek a kisgyermek és a hívek is. Tóth jól énekeltette őket.

Kisszállás valamikor Jánoshalma fiúháza volt. Ott szép új félkör templom épült. Ehhez a jánoshalmiak több részletben 40000Ft-tal járultak hozzá. Ezért Tóth Imre plébános meghívott bennünket a fölszentelésre, amire autóbusszal mentünk át.

Ádventi lelkigyakorlatra Dr. Nagy Árpád székkutasi plébánost hívtam meg. Tóth javaslatára dec. 1-2-3-án volt, napi két beszéddel. Olyan eredményes volt, hogy az első nap jeleztük, hogy a lelkigyakorlatozó gyűjteni fog saját temploma számára. Másnap este 5000Ft jött össze. Meghatott híveink áldozatkészségének gyorsasága.